

T. BUDAPESI T. 4
Magyar Nemzeti Muzeum

VILLBÁCSKA

Előfizetés és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
Novisad. Postatakarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692.
Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürgőnycim: „Délbácska“

Novisad, 1928. december 23

VASÁRNAP

Előfizetési ára: egy óra 40 din., három óra 120 din., 160
évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap
1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

Uj sajtótörvény

Az utóbbi napokban sokat beszélnek és írnak arról, hogy a kormány meg fogja szigorítani a mai sajtótörvényt. Mi sem természetesebb, mint az, hogy a készülő sajtótörvény a legnagyobb mértékben érdeklí a sajtót is, meg a közvéleményt is, amelynek a sajtó a szeme, a füle, a tüdeje, a torka, a nyelve.

Hivatalos helyről még nem igen hallottunk részleteket erről a törvényjavaslatról. Azok az információink azonban, amelyek szárnyra keltek, jogossá teszik azt a gyanunkat, hogy abban a bizonyos törvényjavaslatban — ha eredetileg szándékolt alakjában valósul meg — ugyancsak kevés köszönet lesz. Aki a sajtó megrendszabályozását szükségesnek tartja, annak semmiféle kifogása nem lehet a mai sajtótörvény ellen. A sajtóperek statisztikai élenken bizonyíthatják, hogy a mostani törvény célt ért, mert sohasem volt annyi sajtóvétség miatt elítélt egyén, mint épen manapság. Nem tudjuk belátni annak a szükségességét, hogy miért kellene még jobban megszigorítani a mai sajtótörvényt, amely az egész világon a legszigorubb.

A kormánynak kellemetlen lehet néhány lap, amelyek nagyon is kiméretlen hangon foglalkoznak ténykedéseivel, de ezek ellen is felléphet, aminthogy fel is lépett a mai sajtótörvény alapján. Semmi szükség nincs tehát arra, hogy valamilyen újabb sajtótörvénnyel olyan bilincseket rakjon a sajtóra, amelyek a sajtószabadságnak egyenes kigunyolását jelentik. Egyenesen megdöbbenéssel kell azonban fogadnunk azt, hogy a beográdi sajtó egyetlen szóval sem tartja szükségesnek felemelni tiltó szavát a sajtótörvény megszigorításával kapcsolatosan. Igaz ugyan, hogy nem ellenük készül az új törvény, de ki tudja őket biztosítani arról, hogy holnap nem jön-e olyan kormány, amely szükségesnek tartja ugy megszigorítani a sajtótörvényt, hogy azt ellenük is alkalmazza. Elvégre, ha a sajtó nem emeli fel szavát a sajtószabadság megcsontítása ellen, akkor ugyan ki tenné ezt meg?

Ilyen nemtörődömség következtében egészen természetes, hogy az igazságügyi minisztériumban lázasan dolgoznak az újsajtótörvényen és az a karácsonyi ünnepek után már a parlament elé is kerül. A minisztériumból eredő hírek szerint csak az uralkodó és állam elleni vétségekre vonatkozik a törvény szigorítása, felemelik a szabadságvesztést és pénzbüntetést. Nagy kérdés azonban, hogy nincs-e még valami más is benn a törvényben, amelyről egyelőre még semmi hír sem szivárog ki és így teljes bizonytalanságban kell várnunk addig, amíg az igazságügyi isz er be nem tejeszi a parlamentnek a szigorított sajtótörvényt.

Mi a magunk részéről sokkal gyengébbek vagyunk, semhogy hathatósan tudnánk felemelni szavunkat a megszigorított sajtótörvény tervezete ellen, nem hagyhatjuk azonban szó nélkül, hogy rá ne mutassunk arra a nemtörődömségre, amellyel épen az ország többségi lapjai kísérik a kormány szándékát. A legtöbb esetben nemcsak, hogy nem foglalnak állást ellene, hanem ellenkezőleg még meglepedéssel is fogadják azt. Ez a körülmény éppen a legszomorubb az egészben, hogy a sajtó maga nem tiltakozik guzsbakötése ellen. A kormány ugy látszik

megtalálta azt a hangot, amelyen beszélnie kell, mert különben sehogyan sem tudjuk megérteni ezt a néma hozzájárulást az új sajtótörvényhez, ha az tényleg a sajtószabadság szűkebb korlátok közé való szorítását akarja szolgálni.

Davidovics és Korosec mai találkozásán dől el a kormány sorsa

Davidovics tegnap élesen támadta a kormányt

Beográdból jelentik: A politikai körök érdeklődése tegnap kizárólag a demokrata klub ülése felé fordult. Már a kora reggeli órákban a képviselők csaknem teljes számban jelentek meg a klubhelyiségben, közöttük elsőnek Davidovics Ljuba, aki Kumanudi Kosztával, Grol Milánnal és Sumenkovic Ilijával tárgyalt hosszabb ideig.

Délelőtt 10 órakor már negyvennégy demokrata képviselő volt együtt, akik izgatottan várakoztak az ülés megnyitására.

Néhány perccel 10 óra után Davidovics Ljuba hosszabb beszéddel nyitotta meg az ülést.

Beszéde elején bejelentette, hogy a mai ülésen kizárólag ő fog felszólalni és arra kérte a képviselőket, hogy egyelőre ne jelemlkezzenek szólásra. Ezután általános vonásokban ismertette Vukicsevics és Korosec kormányának működését és megállapította, hogy ezek a kormányok mindezideig semmit sem tettek a nép érdekében és semmit sem váltottak be az ígéretekéből, amelyeket a népnek tettek. Tagadhatatlan tény, hogy a kormányt tladonképpen még most is Vukicsevics Velja vezeti, mert Korosec az ő tudta nélkül semmit sem tesz.

A szónok ezután részletesen bírálta az egyes miniszterek működését és megállapította, hogy a kormány

a legnagyobb törvényteleniséget akkor követte el, amikor Makszimovic ezredest nevezte ki Zagreb főispánjává.

Davidovics azután kifogásolta, hogy a kormány még mindig nem terjesztette a parlament elé a parasztok eladósodásáról szóló

törvényjavaslatot, továbbá a korrupció le-töréséről és a dalmáciai agrárkérdésről szóló javaslatot. A szónok azután még részlete sen foglalkozott a kormány működésével, majd Timotijevis Koszta javaslatára az ülést délutánig felfüggesztették.

Davidovics azután Angyelinovic és Vlaics társaságában visszavonult, hogy az ülésről szóló kommunikét kidolgozza.

A demokrata párt délutáni ülésén csak kevés képviselő jelent meg, mivel Davidovics kijelentette délelőtt, hogy sem beszédéről, sem a politikai helyzetről délután nem lehet tárgyalni.

Tárgyalások és kihallgatás.

Délután Korosec Antun dr. miniszter-nök Vukicsevicsel és Spahóval tárgyalt, ezután pedig hat órakor a királyi palotába ment, ahol Ófelsége kihallgatáson fogadta. A miniszterelnök hét órakor jött ki a királyi palotából és a reá várakozó ujságíróknak a következőket mondta:

— Ma nincs lemondás, többet nem is mondhatok, mert amint az urak is látják, cigaretta van a számban.

A miniszterelnök audienciája alatt Davidovics Ljuba a belügyminisztériumban járt és megállapodott Korosec kabinetönfőkékével, hogy vasárnap délelőtt tíz órakor találkoznak.

A radikális pártkörben Davidovics beszéde következtében nagyon demokrataellenes a hangulat és a kormány lemondását követelték. Várták is, hogy délután lemond a kormány, ez azonban nem következett be.

Romániának külföldi pénzre van szüksége

A román parlament megnyitása

Bukarestből jelentik: Tegnap délelőtt nyitották meg trónbeszéddel a román parlamentet. A trónbeszédből kiderül, hogy Romániának sürgős szüksége van külföldi kölcsönre és ezért mindent hajlandó megtenni.

A trónbeszéd a kormány legfontosabb feladatának a közigazgatás megreformálását, az ermelési erő fokozását és a pénzügyi helyzet szanalását tartja. Románia nagy sulyt helyez régi baráti összeköttetéseire,

de a többi államokkal is jó viszonyban akar élni. Átszervezik a csendőrséget és rendőrséget, amely ellen a multban nagyon sok panasz hangzott el. Az ország szempontjából nagyon fontosnak tartja a külföldi tőkével való együttműködést. Az idegen tőke ép oly elbánásban részesül, mint a hazai. A trónbeszéd végén a kisebbségekkel is foglalkozik és kijelenti, hogy a kisebbségek jogait teljes tiszteletben fogja tartani a kormány.

Amannullah király önkéntesei sikerrel folytatják a harcot a felkelők ellen

Párisból jelentik: A londoni afgán követség tegnap nyilatkozatot tett közzé, amely szerint a lázadást már csaknem leverték. A lázadóknak mintegy kétezer főből álló bandájuk volt. Az afgán sorkatonaság ruháját vették magukra, hogy azt a lázadókat keltsék, mintha a hadsereg egy része lázadt volna fel a király ellen. A jelentés hozzáteszi még, hogy a kölföldi követségek teljes biztonságban vannak.

Pesavarból érkező jelentések szerint, a Kunar völgyében újabb zavargások törtek ki. A londoni Times jelenti Pesavarból, hogy

ugylátszik az események megerősítik azt a jelentést, hogy sikerrel járt Amannullah királynak az a fáradozása, hogy a felkelők ellen csapatokat sorozzon és, hogy a királyság legkülönbözőbb részéből jelentkeznek a férfiak szolgálattételre. Az általános helyzet ellentmond annak a felfogásnak, mintha egész Afganisztán fellázadt volna Amannullah ellen. Alapos az a remény, hogy a királynak az önkéntes csapatok segítségével és a téli időjárásnak a felkelő mozgalomra gyakorolt hatása következtében sikerülni fog tekintélyét újból helyreállítani.

A tanuvallomások szerint

Forgács Anna főbe akarta löni, Erdélyi Béla elviselhetetlen bánásmódja miatt

A főtárgyalás folytatását karácsony utánra halasztották

Budapestről jelentik: Az Erdélyi bűnpör tegnapi tárgyalásán néhány jelentéktelen tanuvallomás után, Herceg Irma dr. a Grünvald szanatórium orvosnőjének kihallgatását kezdte meg a bíróság. Elmondotta, hogy május 10-én éjszaka jelentette a portás, hogy egy eszméletlen állapotban levő beteget hoztak a szanatóriumba. A betegszobába indult és a folyosón találkozott Barta doktorral, aki elmondotta, hogy Forgács Annát hozták be. A beteget megvizsgálta és nyomban kijelentette, hogy veronál vagy luminál mérgezés történt.

— Miért gondolt éppen ilyen mérgezésre — kérdezi az elnök.

— Mert sok ilyen esetet láttam és tapasztalataim erre mutattak. A beteget nem én kezeltem, de két nap múlva hallottam, hogy eszméletre tért. Az ápolónő elmondta nekem, hogy Forgács Anna előtte kijelentette, hogy nem követett el öngyilkossági kísérletet, hanem: „Béluci adott valami vacakot”, attól lett rosszul. Erdélyivel nem beszéltem a mérgezésről, de hallottam, amikor Lévi főorvos kérdésére azt válaszolta, hogy három adag veronált adott be Forgács Annának.

Illés Julia ápolónő arról tett vallomást, hogy a szanatóriumban éjjel-nappal mindig a beteg mellett tartózkodott. Ha rövid időre eltávozott, akkor társai helyettesítették. Amíg ő a beteg mellett tartózkodott, lehetetlen lett volna Erdélyi Béla részéről, hogy bármit is beadjon Forgács Annának.

László Ernő orvos elmondotta, hogy Erdélyi, akit gyerekkora óta ismer, költséges életmódot folytatott. Tudomása van arról, hogy Erdélyi egyizben megtudta, hogy Anna hol vacsorázik egy ismerősével. Odament

és belépett az ablakon.

A májusi mérgezőeskor Forgács Anna telefonon kérte a tanut, hogy látogassa meg. Megkérdezte Erdélyit, hogy mi történt, mire csak ennyit felelt:

— Eh, semmi az egész, Anna szokott hiszterizálása — és legyintett kezével.

Klár Zoltán dr. azt vallotta, hogy ismeri Erdélyi Bélát és Forgács Annával rokoni viszonyban volt. Forgács Annát több alkalommal kezelte. Erdélyi Bélának álmatlanság ellen két alkalommal veronált rendelt. Egy alkalommal Forgács Anna felkereste és revolverét kérte, mert főbe akarta magát löni. Ezt azonban hisztériás fenyegetőzésnek vette, az álmatlanságra vonatkozó panaszt pedig tulzottnak látta. Egyébként Erdélyit figyelmeztette, hogy a házasságnak rossz vége lesz inkább váljanak el.

Az elnök azután a tárgyalást felfüggesztette és folytatását a jövő hét csütörtöki napjára tűzte ki.

Vásároljon állami osztálysorsjegyet!

1-ső huzás január 15-én.

12 jutalom! 125.000 nyereség. Össznyereség 82 millió 750.000 dinár. Rendelések eszközölhetők a főelárúsnál **LUSTIG LAJOS** bank- és váltótűzlet, Novisad Kralja Aleksandra 13.

— **Idegesség, fejfájás, álmatlanság, szédülés, bágyadság, levertség, félelemérzések** eseteinél a természetes »Ferenc József« keserűviz kitűnő háziszer, amely az emésztőszervek legtöbb részéből eredő zavarokat gyorsan megszünteti és visszaadja a testnek és szellemnek régi munkaképességét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a Ferenc József viz öreg embereknek is enyhén, kellemesen és megbízhatóan hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Gróf Luigi Cadorna, mint azt jelentették 78 éves korában meghalt. Cadorna apja, Raffaele Cadorna szállta meg 1870. szeptember 20-án Rómát Olaszország számára. Luigi Cadorna ekkor hadnagy volt, 1890-ben ezredparancsnok, 1910-ben tábornok, 1914-ben vezérkari főnök lett és a háború kitörésétől 1917-ig az olasz hadsereg tolemini vereségéig főparancsnok volt. 1924-ben rehabilitálása után kapta csak meg a tábornagi címet.

Novisád város fogja karbantartani a Tomiszláv herceg hidat

Városi közgyűlés volt tegnap

Novisád törvényhatósági bizottsága tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés elején Lakics Jovan polgármesterhelyettes felolvasta az udvarnagyi hivatal köszönetét, a városnak november 25-én Őfelségének küldött hódolatért.

Nagyobb vitát váltott ki a tanács azon javaslata, hogy a folyó évben fel nem használt hitelek a jövő évben használhassák fel azon munkák elvégzésére, amelyekre az 1928. évi költségvetésben előirányozták. A közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát, majd több házhely eladási kérvény elintézése után a Tomiszláv hid fentartására vonatkozó tanácsai javaslat tárgyalására tértek át. A tanács azt javasolja, hogy a hid uttestének karbantartását és világítását a város vállalja, amiért külön hidvámot szednének: autók után három dinár, teherkocsik után egy dinár, üres kocsik után fél dinár.

Dr. Adamovics István szerint hidvám kivetése törvényellenes és ezért nem szabad kivetni ezt.

Matics Milivoj mérnök ezzel szemben azt mondja, hogy az új pénzügyi törvény szerint lehet hidvámot szedni, ő azonban mégis ellenzi, hogy a város tartsa jókarban a hid uttestét és világítását. Miroszavlyevics Koszta azt akarja, hogy a város vegye át a hidat, de ne szedjenek hidvámot.

A közgyűlés úgy döntött, hogy átveszi a hid karbantartását, de később állapítják meg a hidvámot.

Inotay János volt kórházi gondnok nyugdíj kérvényének elfogadása után, rátért a közgyűlés az állami adó kezelése ügyében beterjesztett tanácsai javaslat tárgyalására és elfogadta azt, hogy a befolyó adó két százaléka ellenében továbbra is a város szedi be az állami adót.

Dr. Aradszki Mitának a városi takarékpénztár felügyelő bizottsági tagságáról való lemondásának elfogadása után a közgyűlés háromnegyed hat órakor véget ért.

Természetes Igmándi keserűviz
gyomor és béltisztító hatása páratlan.

kapható mindenütt kis és nagy üvegben.

Az Igmándit ne tévossze össze másfajta keserűvízzel!

A Waldbauer-Kerpely vonosnégyes január 12-én Noviszádon hangversenyez

Noviszád és környéke zeneértő közönségének január 12-én, szombaton este ritka művelzetben lesz része. A Waldbauer Kerpely vonosnégyes tartja meg hangversenyét Noviszádon. A kiváló művészi együttes, amely ma kétségtelenül a legjobb vonosnégyesek közé tartozik, jugoszláviai turnén lesz január havában és ennek során látogat el Noviszádra is. A Waldbauer Kerpely vonosnégyes hangversenyei az egész kulturvilágban mindig kimagasló zenei események voltak és a világsajtó a legna-

gyobb elragadtatás hangján irt minden egyes hangversenyükről. Noviszád közönségének eddig még nem volt alkalma hallani a nagyszerű együttest és ezért érthetően nagy érdeklődés előzi meg a hangversenyt. A rendezőség lehetővé akarja tenni mindenki számára, hogy a hangversenyen jelen lehessen, azért e szerint állapította meg a helyarákat is. A jegyelővétel a jövő héten fog megkezdődni a Lipkovic trafikban és a Szlavia könyvkereskedésben.

Igaztalan támadás egy szombori lapban a magyar kisebbség ellen

Megírta a „Delbácska“ pár hét előtt, hogy Szomborban „Glas Naroda“ című új lap indult meg pártonkívüli programmal. A lap kiadóhivatala sietett a magyar ügyvédeknek s más intellektuálisoknak az újságot megküldeni, amiből jogosan következtethető, hogy a lap kiadója a magyarság támogatására is számított. Annál inkább okozott meglepetést a szombori magyarság körében az a váratlan és igaztalan támadás, mely a lapnak leg-utóbbi számában a magyarság ellen megjelent egy álnév alá (a nép barátja) rejtőző cikkirő tollából. (Az igazság kedvéért meg kell állapítanunk, hogy a szerkesztő a cikkért nem vállalta a felelősséget. De akkor miért közölte?)

A cikkírónak a magyarság iskolai sérelmei s a szombori városi tisztviselő választások fájnak különösen azon kívül, hogy a kormány a horvátokkal, Pripicsevicsel és a földművespárttal megegyezni nem akar. „Azt akarják (t. i. a magyarok) — írja — hogy saját iskoláik legyenek, mert nehéz nekik a mi államunkban. Nem akarnak a mi nyelvünkön tanulni.“

Nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy a haboru előtt a szombori szerbségnek elemi iskoláikon kívül férfi és női tanítóképzőjük s felsőbb leány-

iskolájuk isvolt az ovodákon kívül. Ezzel szemben ma a magyarságnak pár elemi iskolai osztálya van s több semmi.

A szombori választási viszonyokról írva a következőket mondja: „Kidobták saját gyermekeiket néhány magyar kedvéért, akik 192-ban nem akarták elismerni királyunkat és letenni az esküt.“ Tehát baj, hogy egy-két magyar tisztviselő is van a városban, amikor valamikor a főjegyző, egy tanácsnok, egy aljegyző, egy rendőrkapitány, egy rendőr felügyelő, főszámvevő, kataszteri nyilvántartó szerb nemzetiségű volt, hogy a kisebb hivatalnokokat ne is említsük. Hol van ma magyar rendőrtisztviselő, pedig a nemrég nyugalmába vonult főkapitány s a főkapitány helyettes is már a haboru előtt szombori rendőrtisztviselők voltak. Az pedig, hogy a megválasztott magyar tisztviselők 1920-ban nem akarták esküt tenni, egyszerűen kitalálás, mert legtöbbjük egészen új ember a városban, akik annak idején nem is szolgáltak.

Tíz év után már itt lenne az ideje, hogy az elmentétek elsimitásán dolgozzon mindenki. Sajnos az ilyen cikkek, mint a „Glas Naroda“-é nem alkalmas a kölcsönös bizalom és megértés felkeltésére.

Az eladó csikók

Írta: Kacsó Dénes

Kelemen Están bá' udvarában toporzékolva várta az indulást a két eladó csikó. Idegeskedve rángatták a löcsbeakasztott gyeploszárakat s kékesfekete löszemükkel kérdően nézegettek hátra a koesi mellett pipájával bajlódó gazdára.

— Bezzeg, nemigen sietnétek, ha tünatok, hogy hova menyünk... — ingatta fejét rosszalóan a türelmetlenkedő lovak felé. Közben zsebeiben kutatott az utolsó kénesgyufa után. Lassan, tempós mozdulattal gyújtotta meg, mintha az indulás idejét akarná azzal is készletelni.

A lábainál alkalmatlankodott árvánmaradt unokája. Vézna kis testén, mint madárijesztőn lötyögött a nagyanyó elnyűtt ruhájából szabott öltözet s szájából nem fogott ki a kérdező szó:

- Mit hoz a vásárból apóka?
- Valami csak akad...
- Keszkenyő is?
- Az is.
- Cukor is?

— Az is, más is, csak mán maradj békén... — elégette meg a kérdezősködést s a lovak mellett állingáló asszonyon felejtette a tekintetét. Nézte, hogy mint cirogatja a két eladó csikó nyakát, mint beszél hozzájuk, mint törölgeti kötőjével szemét. Nézte, mosolygás szaladt végig ráncokkal barázdált arcán s szavakat adott ajakára:

— Éppég úgy siratod, mintha eladó jányok lennének...

Szemére húzta a kalapját s indulatosan tekintett az asszony felé, aki válaszként felcsukló zokogással felelt. Mért sajnálja jobban a csikókat az asszony, mint ő? Nem ő nevelte, etette, itatta s keféltette napon-

ként fényesre, hogy még a napsugár is megakadon, elesudálkozzék a szőrük fényességén... Miért siratja? Miért nem érti meg, hogy pénzre van szükség, sok pénzre, mert fizetni kell s az új urak nem sokat teketóriáznak a szegény emberrel...

Felkapaszzkodott az ülésre, kiakasztotta a löcsből a gyeploszárakat s mélyebben húzta szemére kalapját. Mert az ő szemébe is könnyeket sajtolt az elkeseredés. De ne lássa az asszony, mert nem férfiembernek való az elérékenyülés. Nem érti meg az okát, hogy minden szem könnyen kapható a sírásra, ha egy másikat is sirni lát. Valamilyen köszönésfélét szűrt ki a fogai közül s megengedte a gyeploszárakat:

— Na!

Nem kellett ostor. A két türelmetlen állat nekiiramodott, prűszkölve röpitette ki a könnyű szekeret a kapun. Az asszony szipogva nézte, míg láthatta s amikor behajtotta a kapuszárnyakat, zokogva támaszkodott a kapufélfának:

— Istenemuram, csak megmondhattam volna, hogy jóra való embert nézzen ki a számukra...

Kelemen Están bá' fejében is ez a gondolat motoszkált. Hogy megválogatja a vevőket s csak lelkes embernek adja, mert az álom is elkerülné a szemeit, ha állatnyuzónak kezébe kerülnek a lovak. Olyan-nak adja, aki rendesen eteti, itatja s gondjukat viseli. Aztán arra gondolt, hogy minden valószínűség szerint ő most utójjára hajtja a csikókat. Könnyek kezdtek sűrűsödni a felszikkadtak helyébe s amikor bekanyarodott a vásártérre, már nem tudta megkülönböztetni egyik csikót a másiktól. Lassu lépésre fogta a gyeploszárakat s körüljárta a teret.

Látta, hogy nézik. A tér közepén állottak a tarisznyás, táskás löcsiszárok s

Az anyaszív

Az anyaszívról a világ legmélyebb és legsudásabb dolgait irták össze.

Mindenki tud róla történetet.

Nekem egy Andersen-mese jut mindig eszembe, melyet rég meséltek el és én, akinek nem lehetett részem, hogy valójában megismerjem az anyaszív melegét, könnyes lélekkel hallgattam: mekkora nagy az anyaszív mélysége.

Most is érzem azt a különös borzongást, amit akkor éreztem, mikor a mese értelme rálehelte gyermeklelkemre. Ugy éreztem, mintha hirtelen kitágult volna szívem és a mellkasomon keresztül egy nagy követ behajítottak volna szívem tengerébe.

A mese a következő:

Egy anya virraszt haldokló gyermeke ágyánál, mikor öregember képében bejön a Halál. De az anya nem tudta az öreg emberről, hogy ő a halál. Leültette, sőt sört tett oda neki melegedni, mivel kint igazi cudar, téli idő volt. Az öreg leült egy székre és ringatni kezdte a kicsi bölcsőjét, az anya pedig ott ült mellette, de a sok virrasztástól oly nehéz lett a feje, hogy elkapta az álom. De csak egy percig aludt. Mikor felriadt, az öregnek s kis gyermekének csak hült helyét találta.

Ekkor kirohant az éjszakába és fia nevét kiabálta.

Egy asszony ült a hóban, fekete ruhában.

— Mondd meg, — rimánkodott, — merre ment a Halál kicsi fiammal?

— Megmondom, ha elénekeled nekem az összes altató daltokat, melyeket kis fiadnak énekelgettél.

És az anya elénekelte újra mind az összes dalokat. És az asszony, aki maga az Éj volt, utbaigazította az anyát.

Az anya ment, de az erdő mélyén keresztezték egymást az utak. Ott állt egy túskebokor a keresztut mellett: csupa tövis.

— Megmondom, merre ment a Halál fiaddal, — szólt a túskebokor, — de

mind feléje fordultak. Egyik-másik már arra is tartott, ahol ő tajtékzó csikóit törölgete. Megálltak a közelében s a szomszédos lovakat vizsgálgatták. Nem mutatták a vásárló ember szándékát. Lekicsinylően beszéltek a lovakról s aztán a csikókat vették szemre. Nézegették messziről, közelről, megjáratták, egy bőrkabátos meg a fogukat kezdte vizsgálni. Egy másik a lábukat emelte lassu egymásutánban, hogy nem akaratosak-e s még a szügyét is megcsiklandozta Darázsának.

— Ne-te-ne... girhes...

Están bá'nak harag szorongatta a tarkát. Dehogyan engedte volna ezt máskor! Idegen embernek csak a csikókhoz érni sem volt szabad. De most — eladók, hát ez a rendje. Alig tudta kinyögni a vizsgálódó bőrkabátos felé:

— Engedelmes, jámbor két jószág a'...

— Aztán mennyire tartja? — kérdezte a vásáros.

— Kétezer...

— Kettő ezret mendott?... Jól halottam?... — kérdezte csodálkozással.

— Kettőezer. Szekerestől, hámostól...

Mert miért tartsa meg a szekerét, meg a hámost? Hogy a látásuk mindég a lovakat jutassák eszébe...

Hanem erre már csakugyan kibuggyant két hatalmas könnyesepp a kalapalatti szemekből s az arc barázdáin lefelé haladva elveszett a bajuszrengetegben. Pirult is érte.

— Enyje... mi eshetett a szemembe...? — törölgette a nagy piros keszkenyével a könny utját.

— Kétezer?! Sok a' bátyám, — kezdte az ügyeskedést a löcsiszár, — mert nem éppen kifogástalanok a jobbsónak a lábai. Horgasok...

először szoríts a szivedhez.

Es az anya szivéhez szoritotta a tuskobokrot, a tövisék befuródtak mélyen a húsába, piros vére nagy cseppekben hullott.

De az anya csak futott, futott. Így ért el egy nagy tóhoz, nem volt rajta se csónak, se hajó. Uram-Isten, most mit csináljon? Kétségbeesésében lefeküdt, hogy kiissza a tó vizét. De a tó kinevette:

— Gyűjtöm a drága gyöngyöket. A te szemed a két legragyogóbb gyöngy, amit életemben láttam, add nekem a szemedet s én átviszlek a vizen a Halál országába, ahol kis fiad van.

Es az anya kisírta mindkét szemét... De még mindig nem volt vége a kálváriájának. A kapuban a sirásóné állta el útját s elkérte cserébe, szép hosszú fekete haját az ő fehér haja helyett.

Így érkezett meg ősz hajjal, mindenét

odaadva, az anya halott gyermekéhez, akit végül, — mikor megpillantotta egy mély kutban, milyen lenne gyermeke jövő sorsa, — mégis odaadott a Halálnak.

Ez az anyaszív szeretete.

Se nagyobb, se mélyebb, se tisztább ninesen a világon.

Es most... járok a világban. Sok anyát és sok gyermeket látok. Sok nappal és sok éjszakát. Sok könnyet, boldogságot, örömet és szenvedést. Es sok viszályt, haragot is... mely futó perceiben telíti az anyai szívet. De azért hiszem, mégis hiszem, hogy minden anya megjárja a mesebeli kálváriát gyermekéért.

Es talán ma az életben járják is ezt az utat, bár másképpen, az ősz hajjig, minden anyák, százszor keresztrefeszített anyák.

Bartalis János

Mi történt volna ha Németország nem köti meg a fegyverszünetet?

Foch marsal Münchenben akarta tölteni 1918. karácsonyát Henri Carré francia vezérkari tiszt nyilatkozik párisi munkatársunknak

Az 1918. novemberi események tízéves évfordulója alkalmából azzal a kéréssel fordultunk Henri Carré lieutenant Colonel francia vezérkari tiszthez, hogy ismertesse meg, mi volt a szövetségesek hadi tanácsának a terve arra az esetre, ha Németország nem köti meg a fegyverszünetet. Henri Carré az alábbiakban vázolta Foch marsall haditervét, amelynek részletei idáig kevésbé ismertek.

„1918. november 3-án, — mondotta a vezérkari tiszt, Ausztria-Magyarország kapitulált, ezzel Németország egyszerre fedezetlen maradt. Foch marsall nyomban összehívta Párisban a szövetségesek haditaná-

csát, amely Wilson angol vezérkarifőnök-ből, Robilan, olasz és Bliss, amerikai tábornokból állott és előterjesztette haditervét, amelynek kitzűzött célja Bajorország meghódítása volt. A haditanács megállapodott abban, hogy Innsbruckban és Salzburgban két csoport alakítandó, előbbi tekintve az alpesi terep nehézségeit, 20 olasz divízióból, a másik 20 olasz és 5 angol-francia divízióból. E két csoportnak egy olasz tábornok parancsnoksága alatt kellett volna Észak, helyesebben Nyugat felé előnyomulnia és Münchenben találkozni. A koncentráció négy hetet vett volna igénybe és a hadműveletek december elsején kezdődtek

Hát csak ezt kelle Están bá'nak hallani. Elfutotta a méreg és akkorát kiáltott, hogy a szóbanforgó lovak is ijedten kapták fel fejüket:

— Horgasok a kendé!...

Aztán azzal a határozottsággal fordított hátát a vizsgálódást újakezdő bőrkabátosnak, hogy ennek az embernek nem adja. Nem adja, mert nem jóindulatu ember...

— Mennyit mondott? — kérdezte a másik nézelődő.

— Kettőezer, szekereztől, hámostól.

— Sok... — ejtette le a fejét meggyőződéssel s félszeggel a lovakat mustrálva ujjain számolgatta pénzét a zsebe mélyén.

— Nem sok, — felelte Están bá', hogy ne hagyja felelet nélkül a szót — mer', ilyen lovai nem voltak még az urnak. Csak hogy beszélni nem beszélnek...

A pipaszár mellől szűrődtek ki a szavak, nagy immel-ámmal. S nehogy az eladás sürgős szükségét sejtse a kupec, a szekérre ült, ugy tett, mintha haz készülne.

— Nem nagyon eladók, csak járatni hozám ki...

A kupec összenézett a bőrkabátossal s megértették egymást.

— Hát eladja?

— El hát, ha az árát kínálják.

— Ezerkilencszázhuszat. Az esztendő tekintetében is kell számoljunk, — nyujtotta a vásár megkötését pecsételő kézfogásra jobbkezét. Magasra emelte tenyerét, hogy a kezek összeérésénél csattanás is hallatszon. Másként nem vásár a vásár. Azonban Están bá' nagygyelesen elkapta tenyerét s a kupec kezébe végezetlen hullott alá.

— Kettőezret mondtam.

— Hát a' sok. Ami sok, a' sok.

— Akinek sok, a' ne vegye meg. Van itt ló, hogy mindenki magáhozvalót választ-hasson...

Están bá' mondta s mosolygást rejtegetett bajusza alatt, mert látta, hogy a vásár ügye komolyra fordult. Aztán felszájra véve a pipát, komolykodva szolt a még mindig nézelődő ember felé:

— Meg aztán mindenkinek nem is adom, mer' a ludni se tünnek, ha híret hallom annak, hogy kinozzák, éhezetik a lovakat.

— Hát ammiatt nálam nem lenne baj, mer' én is lelkes ember vagyok, — nyugtatta meg Están bá't a lóesiszár — hirt is nehezen hallana, mer' messze földről jöttem.

— Akkor megálmodnám. Az anyósomról is megálmodtam a temetése után, hogy rossz sorba került.

Összemosolyogtak nagyhirtelen, majd komolyra váltak újra az arcok. A kupec a lovakat kezdé kerülgetni, Estánbá' meg megnyugodva piszmogott a pipával s várta az utolsó szót.

— Kettőezret mondtott? — kérdezte a kupec.

— Se többet, se kevesebbet. Nem szokásom az alkudozás.

— Nagy pénz...

— Nagy annak, akinek nincs pénze hozzá.

A kupecnek eborult az arca s a csikókról a szekeren ülő gazdára tekintett, majd a körülálló embergyűrű lekicsinylő nézése kergette arcába a vért. Mit mond ez az ember, hogy nincs pénze?... Nincs elég pénze a vásárhoz?... Neki?...

— Mennyit mondott?... — kérdezte indulatosan a gazdától.

— Kettőezerszázat mondok, — felelte csendesen Están bá'.

— Kettőezret mondtott! — csattant fel a kupec hangja s körültekintet a csendesen

volna meg. Foch marsall 1918. karácsonyát Münchenben akarta tölteni. A haditervhez a szövetséges kormányok is nyomban hozzájárultak.

Az operáció kétségkívül sikeres lett volna, mert eltekintve attól, hogy a német csapatok már minden tartalékukat felhasználták, a francia fronton a szövetségesek legnagyobb offenzívája volt előkészülöben. Foch marsall Nancynál összpontosított 26 gyalogos divíziót, 3 lovas divíziót, 6 óriási méretű tüzérséget és 400 tankot. A németeknek itt mindössze 6 divíziójuk volt, s nem valószínű, hogy ellenállni tudtak volna. Foch marsall terve az volt, hogy a frontot áttörve elfoglalja Lorraine-t, majd északra fordul és a német hadsereg rajnai visszavonulási útját fenyegetve, felgyöngy-ölítő mozdulattal tör Belgium felé. A támadás november 14-ére volt kitűzve, de miután 3 nappal előbb a fegyverszünetet aláírták, természetesen már nem kerülhetett rá sor.

Eddig Henry Carré nyilatkozata. Más kérdés, hogy az olasz és a szövetséges csapatok szelleme, amely e pillanatban már szintén nem volt oly harera kész, Foch marsall tervének sikeres keresztülvitelét lehetővé tette volna-e.

Karácsonyra!

Képeskönyvek
Mesekönyvek
Ifjúsági könyvek

Gyermek
társas és egyéb
praktikus és új
játékok

Képeslapalbumok, emlékkönyvek.
Festő-könyvek - ceruzák, írószerek kész-
letek, levélpapirkazetták, gramofonok
és lemezek

SCHMOLKA könyvkereskedés
Novisad, Jevrejska u. 7.

hallgató embergyűrű felé, tanukat keresve. Ott azonban hol válvonogatással, hol mosolygással válaszoltak. Csak az egyik röhentette el magát hangosabban s vágott szemével a gazda felé:

— Vásáros ember az öreg...

— Kettőezerszáz?... — meredt a kupec dühtől elvakított tekintete a gazda felé.

— Ha pénzt látok, — csendeskedett Están bá' s nagyot szippantott pipájából, kézfogásra nyujtotta kezét. Nyugodtan, mint aki minden dolgát elvégezte és bucsuzni készül.

A kupec nem adott kezet. Mérgében önkéntelen mozdulattal a bőrtáskáját kezdé kibontani s Están bá' kinyujtott tenyerébe olvasta három darabban a követelt pénzt. Aztán széles mosolygásra huzva száját, a pénzes ember büszkeségével nézett körül a bőrtáskát megilletődött áhitattal néző emberek között.

Están bá' megabba a piros keszkenyőbe kötötte bele a csikók árát, amelyikkel az imént kibuggyant könnyű útját simította el. Egyik sarkába a két ezrest, a másikba a százast. Lekászálódott a szekérről, megállott a két csikó mellett. Nézte a két állatot s könnyek lepték el szemét, sirás fojtogatta torkát. Sirátta őket, mintha eladó leányok lettek volna.

A Noviszádi Polgári Magyar Daloskör

Szilveszter estje

a SZLOBODA nagytermében dec.
31-én, fél 9 órától éjfélig fővárosi
müsorral, éjféli után tanc. Belépti
díj 20— din. személyenként. Teri-
tett asztalok. Virág Tóni muzsikál

Rosszabbul mennek az üzletek, mint tavaly karácsonykor — mondják a kereskedők

**„Nem mondhatni, hogy a forgalom valami elsőrangú,
mondja egy konfekciós — Már megint nincs pénz,
kesereg a másik**

Ilyenkor, karácsony küszöbén a riporterek megint csak illik végigmenni az üzleteken s itt-ott információkat beszerezni a karácsonyi vásárról. Igaz ugyan, hogy a kereskedő akkor is panaszkodik, ha jól megy a sora, annyi azonban bizonyos, hogy

soha még annyit nem panaszkodtak a kereskedők, mint az idei karácsonyi vásár alkalmával.

Ez egyszer nem hamis pátosszal esküdtek a rossz üzletmenetre, a semleges szemlélő is megfigyelheti, hogy az a bizonyos vevő sehogyan sem akar előkerülni, bármennyire is keresgéli a kereskedő saszeme.

Sokkal rosszabb az üzletmenet, mint tavaly karácsonykor,

mondják a kereskedők, pedig a múlt évben is rossz volt. Az idén mintha a „méndörgős ménkő” csapott volna a vevőkbe, egy sem mutatkozik már hetek óta, pedig most már csakugyan itt van a karácsony az orrunk előtt s aki most sem jön, egyáltalában nem jön.

— Mi az oka ennek? — kérdezzük a kereskedőket.

— A pénztelenség uram, a pénztelenség. A parasztember panaszkodik, hogy a nyáron tönkrement a kukoricája s eladatlan maradt a komlója. Már most miből vásároljon karácsonyi ajándékot, ha neki sincs pénze. A köztisztviselők sem kapnak remunerációt az elsejei fizetésüket pedig már régen elköltötték. A magántisztviselők remunerációja s ugynevezett „tizenharmadik” fizetése is már

csak a mesék birodalmába tartozik. A főnökök füt-fát ígérnek ugyan, s ha megjön a remuneráció ideje sajnálkozva bár és könnyes szemmel, de annál kézzelfoghatóbban jelentik ki, hogy nincs pénz, — nem fizetnek a kuncsaftok.

Ennek azután az a természetes következménye, hogy senkinek sincs pénze, csak a bankoknak, azok pedig csak annak adnak pénzt, akinek van. Ilyen körülmények között mi sem természetesebb, minthogy az idei karácsonyi vásár

óriási fiaskóval végződik.

Az a pár kuncsaft, amely fejkendőt vásárol a Zsuzskának vagy kötényt a Maresának nem számít. De nem számít az apróbb bevásárlás sem, amelyet karácsony előtt esz-közölnek az asszonyok a férjeiknek, a mamák a gyerekeiknek. A gavalléria megszűnt s ma már csak az a gavallér, aki hiteltre vásárolhat. Nem megy az üzlet a cipőkereskedőnek, a textilárusnak, a konfekciósnek, az ékszerésznek, a rövidárusnak, sem a könyvkereskedőnek. Pedig a kirakatok telve vannak szebbnél-szebb holmikkal, pompás ékszerekkel, ruhákkal, szövetekkel, cipőkkel és könyvekkel. A könyvvásárlás csak abban a formában jut érvényre, hogy az emberek — „könyvre” vásárolnak. Egyébként minden üzlet kong az ürességtől s ha netalán mégis csak megjelenik valaki a boltban, rövidesen kiderül, hogy az illető — végrehajtó.

Ilyen fekete auspiciumok mellett bonyolódik le az idei karácsonyi vásár.

Sok a karácsonyfa, de kevés az „eszkimó”

**Valóságos karácsonyfaerdők a Futaki uton — Olcsó áru,
gyenge kereslet — Már karácsonyfára sem jut az
embereknek**

Az idén vagonszámra vonultak fel a karácsonyfa árusok portékáikkal a noviszádi piacra s bár már két hét óta valóságos karácsonyfaerdők zöldülnek a Futaki uton,

*az erdő sehogyan sem akar ritkulni,
mert az eszkimók csak gyengén je-
lentkeznek s a fókák mintha ott
maradnának az árusok nyakán.*

— Nincs fogyasztás — mondják az árusok, pedig már 30 dinárért is szívesen odaadják a 3—4 méteres fákat. Kezdetben, amikor még csak gyéren jelentkeztek a karácsonyfák, 50, 60, sőt 100 dinárra srófolták fel az impozánsabb fák árait, most azonban, hogy megjött a szlovéniai konkurrencia, bagatell áron kínálják a fát. Már öt dinárért is kapható egy-egy miniatűr fácska, sőt ha tovább is olyan rosszul megy az üzlet, még ingyen is odaadják, nehogy az elszállítás feleméssze a kis hasznot.

Kintjártunk tegnap a Futaki uton s csak ugyan meggyőződünk, hogy

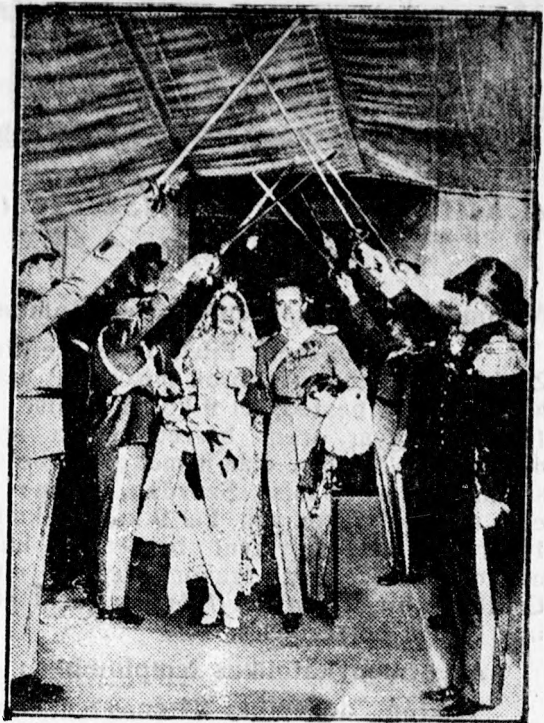
*az idén rekordszámban hozták a
karácsonyfát Noviszádra.*

Nem állapíthattuk meg, kinek a spekulációjára történt a nagy „felhajtás”, annyi azonban bizonyos, hogy a mostani gazdasági viszonyok mellett az embereknek már karácsonyfára sem telik s így azután a sok szép sudár fenyőfa mind ott marad az árusok nyakán. Pedig tagadhatatlan, aki csak némileg is bírja, akár áldozatok árán is beszerzi a kis fenyőgallyat, hogy gyermekeinek örömet szerezzen.

Ha nincs is hozzávaló dísz, teleaggatják aranydióval, almával és szaloncukorkával, itt-ott még gyertyácskára is telik.

Egy karácsonyfaárus keserűen panaszkodik:

— Tessék elhinni nem rajtunk mulik,

Bernadotte Folge gróf, a svéd király unokaöccse és Manvill Estelle Romain, amerikai milliárdos leányának esküvője. Az új pár a svéd tisztek kardjai alatt hagyta el a templomot.

hogy le kellett szállítani a fa árát, mert hiszen nekünk is kell élni valamiből, már pedig, ha olesón adjuk, ráfizetünk. Szlovéniából hoztuk a fát s rengeteg fuvarköltséget fizettünk érte. Most, hogy 10—20 dinárért kell adni darabját, efektíve ráfizetünk, ami pedig a nyakunkon marad, az tiszta veszteség. Nagy baj az is, hogy

*a szerbek nem igen vásárolnak
karácsonyfát,*

pedig a dupla ünnepre alapítottunk minden reményességünket. Ha csak az utolsó napon nem jelentkezik több vevő, a karácsonyfa jelentékeny része megmarad. Fehér karácsonyunk lesz ugyan, de nekünk bizony elég „feketén bólintgat a karácsonyfa lombja”.

Ilyen költői stílusban adott kifejezést elkeseredésének a szegény karácsonyfaárus, aki az interjú folyamán 30 dinárért szórt rám egy másfél méteres karácsonyfát, amelyet a szlovéniai konkurrens 10 dinárért kínált.

Állampolgársági okmányokat hamisított Budapestben egy fordítóiroda tulajdonosa

Budapestről jelentik: A belügyminisztériumban alapos gyanu merült fel abban az irányban, hogy állampolgársági ügyekben hamis okiratok bemutatásával visszaéléseket követnek el. A főkapitányság a nyomozás folyamán tegnapelőtt este őrizetbe vette Nikolics György 43 éves ügyvédi irnokot nyugalmazott belügyminisztériumi fogalmazót, aki ellen a hamis okiratok használatát illetően gyanu merült fel.

A megejtett vizsgálat során olyan adatok kerültek a rendőrség kezébe, hogy az okmányhamisítás nem szorított szűk körre, hanem valóságos nagyüzemként működve, az egész országot behálózta. Nikolics az Üllői ut egyik házában önálló fordítóirodát rendezett be, amely azután az állampolgársági okmányok hamisító gyárává vált. A lefoglalt iratok alapján megállapították, hogy sok ember jóhiszeműen is felkereste Nikolicsot és jutott hamis állampolgársági okmányokhoz anélkül, hogy tudta volna, hogy az okmány hamisított. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást.

Jön!

AZ ELSODORT EMBER

Emil Jannings nagy műve

Jön!

HIREK

A karácsonyi istentiszteletek sorrendje

A római katolikus plébánia templomban:

Hétfőn, 24-ikén: Éjféli mise. **Kedden, 25-én:** 6 órákor pásztorok miséje és utána horvát szent beszéd, fél 9-kor deákmise, fél 10-kor magyar szent beszéd, utána apáti nagymise. Nagymise után német szent beszéd s utána csendes mise. **Szerdán, 26-án:** Az első mise fél 7-kor van. Fél 9-kor deákmise, 10 órákor magyar szent beszéd s utána nagymise, Tizenegy órákor csendes mise, **Csütörtökön, 27-én** fél 7 órákor szent mise után van a borszentelés.

Az örménykatolikus templomban:

Hétfőn, december 24-én, szent karácsony előestéjén, délután 5 órákor előünnepély és litánia. **Kedden, december 25-én** és **szerdán, december 26-án** délelőtt 9 órákor szentmise, délután 4 órákor litánia.

Egyházi ének. A „Cecilia” egyházi énekar műsora szent karácsony ünnepén, a délelőtt 10 órákor tartandó fényes papi segédlettel tartandó ünnepi miséhez. Introitus. „Puer natus est nobis.” 4 szólamu vegyeskar a capella Stehle J. G. E-től. A „Kirie” és a „Sanctus” 4 szólamu vegyeskar zenekari kísérettel, Kempter Károly karácsonyi miséjéből op. 24., az „Ordinarium Missae” többi része, Gruber J. „Gloria in excelsis Deo” c. karácsonyi miséjéből op. 202. 4 szólamu vegyeskar zenekari kísérettel vétetnek. Graduale „Viderunt omnes” 4 szólamu vegyeskar, Leitner K. A-tól. Offertorium: „Tui sunt coeli” 4 szólamu vegyeskar zenekari kísérettel. Filke M tól op. 70. Kommunió „Viderunt omnes”.

A csendes 11 órai (negyed 12 táján) mise alatt német énekek kerülnek zenekarkísérettel előadásra és pedig: „Stille Nacht” szoprán szóló és kar Führtől „Sehet hier” két szóló és 4 szólamu női kar Engelhardtól. O selige Nacht Szoprán szóló Güttlertől. „Im Stalle auf Bethlehem”. Szoprán szóló vegyeskar kísérettel Eck E-től és „Schlaf wohl, Du Himmelsknecht” 4 szólamu vegyeskar Alblingertől. A 11 órai mise alatt (negyed 12 táján) játsza a kis Szénásy Karcsi, városunk nagy hegedűművésze Vivaldi A. (1660) Nachéz T. „Adagióját” orgonakísérettel.

Református istentiszteletek:

December 23. Vasárnap délelőtt 8 órákor Noviszádon: Ifjusági istentisztelet, 23-án vasárnap délelőtt 10 órákor adventi istentisztelet, 23-án vasárnap délelőtt 10 órákor Csurugon: Istentisztelet és urvacSORAOSZTÁS, 23-án délután 3 órákor Zsablyán: Istentisztelet és urvacSORAOSZTÁS, 23-án este 6 órákor Noviszádon esti istentisztelet, 24-én Hétfő délelőtt 8 órákor Noviszádon reggeli könyörgés, 25. Karácsony első napján délelőtt 3/10 órákor Noviszádon ünnepi istentisztelet, 25-én Karácsony első napján délelőtt 11 órákor Noviszádon urvacSORAOSZTÁS, 25-én Karácsony első napján délelőtt 10 órákor Budiszaván istentisztelet és urvacSORAOSZTÁS, 25-én Karácsony első napján délután 3 órákor Beocsinban istentisztelet és urvacSORAKIOSZTÁS, 25-én Karácsony első napján délután 3 órákor Noviszádon esti istentisztelet, 26-án Karácsony másnapján délelőtt 10 órákor Noviszádon ünnepi istentisztelet, 26-án Karácsony másnapján este 6 órákor Noviszádon esti istentisztelet.

— Olaszországban beállott a fagy. Milánóból jelentik: Olaszországban hirtelen beállott a fagy. Triesztben tegnap 7, Bolognában 4 fokos hideget mértek.

1928. December 23. Vasárnap

Római katolikus: Viktoria Protestans: Viktoria. Görög keleti: (December 10, Manna A nap kel reggel 7 óra 23 perckor, nyugszik 4 óra 10 perckor.

Időjárás: (A petrovaradlni katonai meteorológiai állomás jelentése). Az egész országban mérsékeltlen hideg idő volt. A hőmérséklet minimuma Skopljeban —10° volt.

Időjóslás: Továbbra is mérsékeltlen hideg idő várható helyenkénti havazással. Noviszádon a hőmérséklet minimuma —9°, maximuma —4° lesz.

— A Beltéri Kat. Kör f. hó 31-én táncal egybekötött kedélyes **Szilveszter estélyt** rendez, mely alkalomra a kör tagjait és b. családtagjait meghívja az **elnökség**.

— A polgári magyar daloskör Szilveszter-estélye. A polgári magyar daloskör Szilveszter-estélye, amely a Szloboda nagytermében bonyolódik le, nagyszabású attrakciónak ígérkezik. A műsor keretében Noviszád legjobb műkedvelői vesznek részt, a Daloskör férfikara pedig humoros énekszámokkal kedveskedik a közönségnek, azonkívül az egyfelvonásos vígjátékok egész sorozata kerül bemutatásra. A zenéről Virág Tóni cigánybandája gondoskodik. Miután a mulatság terített asztalok mellett lesz megtartva, a hangulatot sem kell félteni. Kétség telen, hogy ez lesz Noviszád legkedélyesebb és legzajosabb szilveszteri estélye. Miután a beléptidij csak 20 dinár, a rendezőség rekord-közönségre számít. Az estély fél kilenc órákor kezdődik.

Karácsonyra

a legszebb meglepetés sál, vagy nyakkendő Klein Jenőtől, Novisád, Vel. Beckerek és Senta.

— A lövészegyesület új választmánya. A noviszádi polgári céllövészegyesület csütörtöki közgyűlésén, amelyen többek közt 47 katoná és 12 katonatiszt is szavazott, az új választmányba a következőket választották meg: Dr. Pavlasz Ignjat, dr. Velicskovics Miladin, Jovanovics Pera, dr. Jovanovics Gyura, Bogdanovics Zsivorad, Bernold Szilveszter, Stern Béla, Cervesz Antal, Sipos János, Beck János, Jónitz István, Jakovljević Paja, Lemler György, Talzon Koszta, Todorovics Szreten, dr. Kosztics Vasza, Gyitkov Szvetan, Zsivojnovics Koszta, Labusz Vladan és Rogulics Szlavko.

— **Szegény gyermekek karácsonyi felruházása Temerinben.** A Vén András féle jótékony célú alapítvány jövedelméből minden évben felruháznak bizonyos számú szegény gyermekeket. A megrendelt ruházati kellékeket most már kiosztotta a kiküldött bizottság Kopping Gáspár plébános vezetése alatt. Az idén mintegy 160 gyermek részesült az alapítvány áldásaiban. 133 pár cipőt, 20 kötött leánykabátot, 7 fiukabátot és 9 nadrágot kaptak a szegény gyermekek karácsonyi ajándékkul.

Achemo, Philips

a legjobb Anodpótló és töltő
KURTZ KORNÉL, Novisád, Telefon 2789

— A baeszkogradistei r. kath. templom villamosvilágítása. Még a tavasz folyamán, amikor a község villamosvilágítása megindult, a r. kath. egyháztanácsban indítvány tetetett, hogy a villamosvilágítás a templomba is bevezetessék. Schwerer Imre plébános felvilágosította az indítványozót, hogy az indítvány nem vihető keresztül, mert a templom pénztárában ilyen nagyobb mérvű kiadásra nincsen fedezet. Erre a hitközség világi elnöke azt javasolta, hogy a szükséges összeg a hívek közötti gyűjtés által hozassék össze. Ez az indítvány egyhangulag elfogadtatván, egy gyűjtőbizottság a gyűjtéssel megbízott. A gyűjtés megindult s hamarosan olyan összeg állott rendelkezésre, hogy a villamosvilágítás bevezetését meg lehetett valósítani. A gyűjtőívén a következők adományoztak: Schwe-

rer Imre plébános, Horváth Ferenc világi elnök, Botka Vilmos, B. Gradistei I. takarékpénztár 1000—1000 din., Jureza Péterné 500 din., dr. Pecze Sándor 300 din., Botka Ferenc, Benkő István, Kovács Mihály, Kovács Ferenc id. János fia, Olvasóköri, Nép-kör 200—200 din., Martinovics György, Hírlak Vince, Bencz János, Buru György, Antal Ferenc, Balázs István, Kovács Márton id., Sirovicza Ferenc, Novák Károly, Radatovics János, Pirovicza István, Antal Jenő, Tóth József, Sági Lajos, Sirovicza Péter, Surján János id., Füstös István 100—100 din., Csontos István, Hanák Mihály, Pecsénka Sándor, Hanák Ferenc, Buru István, Benkő Lajos, Kovács András, Suta János id., Fábán Imre, Grosz Lajos, Ürmös József, ifj. Jagics István, Nacsá Vilmos, Brasnyó István, Noll István, ifj. Surján János és Vasas József 50—50 dinárt. Ugy a fent elsoroltaknak, mint azoknak is, akik ezeken kívül kisebb-nagyobb adományokkal a villamosvilágítás költségehez hozzájárultak, ezuton is hálás köszönetét fejezi ki a rom. kath. egyháztanács.

LABTÖRLŐK olcsón kiárultatnak

HEMLER butorúletben, Novisád
Safarikova ulica 30. Telefon 22-56.

— A Kat. Olv. és Gazdakör műkedvelő gárdája e hó 26-án, karácsony másodnapján este 8 órai kezdettel **nagy kacago estét** rendez. Ha jól akar mulatni nézze meg. A rendezőség.

— **Petrovoszeloi dalárda.** Nemrégiben Szathmári József kántor vezetése mellett Baesko Petrovoszelon férfi dalárda alakult, melyet a vezetőség vegyeskaru dalárdává akar átszervezni és mivel a tagok zöme az iparosok sorából kerül ki, a dalkör az „Iparos Dalárda” címet viseli. A vegyeskaru dalárda kibővítésére a következő iparos lányok kérték fel: Ambrus Etuska, Bovánovics Bözsi, Bovánovics Mariska, Balázs Juliska, Balassa Mariska, Balassa Vicuska, De dinszki Irénke, Domonkos Juliska, Árpás Jucika, Árpás Mancika, Gulyás Irénke, Gulics Piroska, Fehér Irénke, Horváth Bözsike, Horváth Rózsika, Horváth Mariska, Hényel Veronka, Kocsis Ilus, Kaszás Piroska, Király Rózsika, Kanyo Bözsike, Kovács Mancsi, Lajber Iluska, Lukács Rózsika, Mészáros Mariska, Mikula Kató, Nagy Vicuska, Nagy Viktorka, Ott Mariska, Szilva Mancsi, Szabó Gizike, Szeffcsik Mariska, Szathmári Etelka, Patócs Ilonka, Tribl Annuska, Tribl Katica, és Viktor Marcel.

— **Nyaktörő mutatónyok a csuszós járdán.** Két napja valóságos nyaktörő mutatónyokat végeznek a járókelők a csuszós járdán. Más városban, ha beáll a fagy, a háztulajdonosok maguk gondoskodnak a járdák behintéséről, nálunk még a rendőrség felhívására sem törődnek vele. Így azután nem kell csodálkozni azon, ha a sikos járdán egymásután bukhatnak fel a járókelők s szinte a csodával határos, hogy eddig még senki sem törte ki a nyakát. A legújabb specialitás a „csuszka”, amelyet a noviszádi nebulók találtak fel s amelyekkel valóságos elárasztották a járdákat. A gyerekek persze vígan csuszálnak rajta, de a felnőttek is (sőt a Magyar-uccában egy rendőrt is láttunk csuszálni) így azután egyáltalában nem meglepő, ha a gyanutlan járókelő a jégpályává preparált uttesten kifecamítja a lábát. Azt hisszük, nem ártana, ha a rendőrség rendet teremtené az uccai jégdzsungelben.

VINKOVICS FATEL P

Átköltözött Futaki utra, közvetlenül a korbáz mellé. (Villamos megálló) Telefon 22-57.

— **Asztalosok figyelmébe!** A Daloskör Szilveszteri multságára asztalt előre lefoglalhat Ábrahám könyvkereskedésében.

Karácsonyra minden háziasszony csak RUFF csokoládét vásárol

— Szegény gyermekek felruházása a Katolikus Körben. A Katolikus Kör női osztálya ma délután három órakor fogja a kör disztermében felruházni és megajándékozni a szegény katolikus gyermekeket. A kör női osztálya szívesen látja az érdeklődőket ezen az emberbaráti és nemes ünnepségen.

— Négyszázeze dináros adomány a magyarországi hírlapíróknak. Budapestről jelentik: Eszterházy Pál herceg 40.000 pengő (4000.000 dinár) alapítványt tett a magyarországi hírlapírók nyugdíjintézetére.

— Egy román kapitány szerelmi drámája. Bukarestből jelentik: Moraru kapitány megölte feleségét, azután pedig főbelötte magát. A hozzátartozók szerint a kapitány feltekenységből követte el tettét.

— A Temerini iparosifjuság karácsonyi előadása. A temerini ipartestület műkedvelői karácsony másodnapján az Amerika vendéglőben előadják a Süt a nap című 3 felvonásos életképet. Az előadás sikerét biztosítják a kripróbált gyakorlott szereplők, akik között ott lesz Wurmser Olga, Tényi Teruska, Varga Katóka, Szakács Etuska, Elek Ilonka, Vida Teruska, Uracs Vicuska, Birinyi Margitka, Bujdosó Ilonka, Takács Boriska és még mások. A férfiak közül Horváth István, Simonyi István, Matuska Sándor, Metzinger Imre, Varga József, Szalai Mihály, Majer István, Pető Béla, Vo'pert Ferenc, Nuhl János és Pető Ferenc szerepelnek a darabban. Helyárak a következők: 1—3 sor 20 dinár, 4—10 sor 15 dinár, 11—20 sor 12 dinár, állóhely 10 dinár. Előadás után tánc.

KARÁCSONYI VÁSÁR
Mélyen leszállított árak!
Ne mulassza el az alkalmat és vásároljon **HOLIK RUDOLF** az „Uj menyasszonyhoz” c. divatruházában, Novisád Kr. Aleksandra 12.

— Boldog újévet csak a Daloskór mulatságán, a Szlobodában kezdhet, hol fél 9 órától a legnívósabb program és Virág Tóni muzeikája lesz.

— Sikasztással vádolt pasicevői kereskedő. A noviszádi törvényszék büntető tanácsa tegnap vont a felelősségre Rófh Fülöp pasicevői kereskedőt, akit az ügyészség azzal vádol, hogy 1923. október havában mint az „Unió” r. t. bizományosa 25.000 dinár készpénzt és 50.000 dinár értékű árut elkezelt. A bíróság a bizonyítás kiegészítése végett a tegnapi tárgyalást elhalasztotta.

— Magyarország területén egységesen szabályozzák a mentőszolgálatot. Budapestről jelentik: Drehr Imre népjóléti államtitkár kijelentette, hogy a mentés-ügy országos megszervezése a legjobb uton halad a befejezés felé. A kitűzött program nagyrészt már sikerült megvalósítani. Rövid néhány hónap alatt felállítják a még hátralévő mentőállomásokat és akkor elértek azt, hogy az ország bármely részébe legkésőbb egy óra leforgásán belül megérkeznek a mentőorvosok.

Vizumbeszerés Merkur Bank és Váltóüzletnél

— Tárgyalások Jugoszlávia, Magyarország és Románia között a vízumkényszer megszüntetéséről. Bukarestből jelentik, hogy Jugoszlávia, Románia és Magyarország között tárgyalások folynak az utlevél és vízumkényszer megszüntetéséről és a határmenti zóna-vidékeken követendő eljárás rendezéséről. Remény van arra, hogy a függő kérdések rövid időn belül kedvező megoldást nyernek.

Harminchat oldalon

jelenik meg a „Délbácska” karácsonyi száma, elsőrendű tartalommal és külön képes melléklettel

Példányonként 3 dinár lesz a karácsonyi szám

A Délbácska karácsonyi száma ezúttal is a szokott gazdag tartalommal jelenik meg, az idén az eddiginél is díszesebb keretben. Külön meglepetése lesz az ünnepi számnak a képes melléklet, amelyben a legaktuálisabb világeseményeket közöljük gyönyörű illusztrációkban és fényképfelvételekben.

A főlapon Tomán Sándor ír cikket a „Jugoszláviai magyarság politikai célkitűzése” címen, dr. Orbán Gergely „A karácsony árnyoldala”-ról ír hosszabb közleményt. Dr. Borota Branislav, Noviszád város polgármestere hosszabb nyilatkozat keretében ismerteti a város jövő évi beruházási programját.

Erdekes történeti ismertetést közöl Bevilacqua Béla „Futaki Hadik gróf”-ról, Kottas Aladár humoros cikkeket ír, Andrée Dezső pedig „A mai lányokról” cikkezik. Igen érdekes közlemény a mexikói katolikusok üldözéséről szóló ismertetés is.

A karácsonyi melléklet legérdekesebb közleményei a következők:

1. Ne üzzétek el őt. Karácsonyi legenda.

2. Összeesküvés. Irta: Tárnai István.
3. A jónevelésű leány a XVIII. században.
4. Orth János története. Irta: H. Asthon-Wolle.
5. A vadliba. Irta: Turi Tamás.
6. Mozaikok a régi mulatós Temerin napjaiból. Irta: Kovács Antal.
7. Bus Péter: Békevárás, vers.

A mellékletet azonkívül a rendkívül érdekesítő „Innen-onnan” rovat tartja, míg a főlapon még a legaktuálisabb napi eseményekről emlékezünk meg.

A Délbácska karácsonyi száma

kedden reggel jelenik meg s példányonként 3 dinárért kapható

Meg vagyunk győződve róla, hogy karácsonyi számunk úgy a kiállításra, valamint a gazdag tartalomra való tekintettel is a legteljesebb mértékben kielégíti olvasóink igényeit.

— Sértő nótákat énekelt. A noviszádi törvényszék büntető tanácsa tegnap 1500 dinár pénzbüntetésre ítélte Grosz Henrik budiszavai kereskedőt, mert sértő nótát énekelt Szerbiáról.

— Verekedő földművesek. Ramacs Janko és Ramacs Sztevan gyurgyevói földműveseket azzal vádolta az ügyészség, hogy a múlt évben véresre verték Csurić Mika földművest. A bíróság bizonyítékok hiányában felmentette a vádlottat.

— Továbbra is hideg időt várnak Magyarországon. Budapestről jelentik: Az országban igen hideg és helyenként ködös az idő. Ejszaka a derült idő következtében a hőmérséklet több helyütt a —10 fok Celsius alá süllyedt. Így Debrecenben, Turkevén és Keeskeméten —11 fok Celsius volt a minimum. Mérhető havazást nem jelentettek. Budapestben tegnap délben —3 fok Celsius volt a hőmérséklet. Időjárás: Továbbra is hideg és helyenként ködös idő várható, itt-ott gyenge havazással.

PACIK FATELEPÉN
vásárolt fa, szén, koksztól távol nem fogsz
Telefon 26-10. — Vásártér.

— Leégett az épülő newyorki baptista templom. Newyorkból jelentik: Az épülőfélben lévő baptista templom, amelyet Rockefeller adományából építettek, tegnap este kigyulladt és teljesen leégett. A templom építése négy millió dollárba került. A tűz valószínűleg a gyík nyitott kocszkályhából támadt, amelyet az épület kiszáritására állítottak fel. Bár a legmesszebbfokú városrészekből is hívtak tüzoltókat, minden fáradozás, hogy a tüzet eloltsák, eredménytelennek bizonyult, mert a víz azonnal megfagyott és a 110 mter magas, norman stílusban épített torony állványzatát a tüzoltók már nem tudták elérni. Végül kétszáz méterre csaptak fel a lángok a torony fölé, úgy hogy a Hudson sziklái és a közelben lévő hegységeket teljesen bevilágították. A templom négymillió dollár költséggel emelt tornyában a világ legnagyobb harangjátékát akarták elhelyezni. A tűz okozta kárt

ezidőszerint egy millió dollárra becsülik, valószínű azonban, hogy a kár sokkal nagyobb lesz, mert az épület falai erősen megromlottak a hőség következtében. Az égő épület óriási kohóhoz hasonlít, a állványzat égő részei mint a rakéták repültek a levegőben és a közeli lökelő negyedben számos kisebb tüzet okoztak, amelyet azonban hamarosan eloltottak. A templomot az ifjabb Rockefeller építtette anyja emlékére.

Leszállított díj mellett vízumot napi futárjarral beszeréz, valamint Magyarországra szóló kedvezményes igazolványokat kiállít **LUITIÉ LAJOS** banküzlete, Novisád

— Néhai Ferenc József dedunokája öszszeverekedett egy mérnökkel. Bécsből jelentik: Néhai Ferenc József király dedunokája Windischgraetz Ferenc József herceg egy vidéki vasutállomáson öszszeszóvalkozott egy bécsi mérnökkel, akit tettleg inzultált. A bécsi törvényszék ezért 100 schilling pénzbüntetésre ítélte a herceget.

— Ötvenkét kínai bányászt eltemetett a bányaművelés. Párisból jelentik: Tokióból érkező híradás szerint a hokkaidói bányák egyik főtárnájában hatalmas robbanás történt. Eddig tizenkét munkást mentettek meg, de még ötvenkettő van a romok alatt és atől tartanak, hogy egyiküket sem lehet megmenteni.

— Dobozok és l-a fehér, szürke és barna papírlapok állandó nagy raktára Barth Domonkosnál fabrika kutija, Mali Liman, Novisád. 1-1750

Vinkovics fatelep Futaki ut (Korház mellett) raktáron tart tűzfát, porosz kőszent, bécsi és felső sziléziai kokszt, retorta faszenet és tetőcserepet. Telefon 22-57.

— Évi hatvanezer frankra kerekítették ki a francia képviselők fizetését. Párisból jelentik: Egy értekezleten, amelyen Doumer szenátusi elnök, Chéron pénzügyminiszter, a kamara és a szenátus vezető tisztviselői, a háznyok és az érdekelte bizottságok előadói vettek részt elhatározta, hogy a kormány a képviselőknek havi 1200 franknyi általány megszavazását javasolja lakás és iroda költség címén. Ez az évi tiszteletdíj hatvanezer frankra való felemelését jelentené.

— Rövidesen kinevezik az első szlovák érseket. Prágából jelentik: A Narodni listi értesülése szerint a szlovák püspökök között megegyezés jött létre, az első tót érsek jelölésében. A jelölés felett a pápai nuncius fog dönteni. Azt hiszik, hogy ezt a kérdést tavasszal véglegesen rendezik.

ODEON
dec.
23

SONG

Monumentalfilm
6 felvonásban a világhírű japán művésznővel

ANNA MAY WONG a főszerepben

XIII. Alfonz spanyol király és Primo de Rivera miniszterelnök vadászon.

— **Önvédelemből lelőtte a fiát egy kasseli rendőrtisztviselő.** Kassából jelentik: Egy rendőrségi tisztviselőnek igen sok baja volt 19 éves munkakerülő fiával, akit végül is kiutasított a szülői házból. Tegnap éjszaka a fiu kopogtatott atyja lakásán és pénzt követelt. Amikor az apa elutasította a fiu bottal a fejére sujtott, majd rávetette magát az apjára és fojtogatni kezdte. Az apának sikerült kiszakítani magát fia kezei közül, a szekrényhez ugrott, kivette pisztolyát és lelőtte a fiut, akit haldokolva szállítottak kórházba. Az apa önként jelentkezett felettes hatóságánál.

— **Vizumokat az összes követségeknél gyorsan és olcsón beszerez Vojv. Trg. Agencija Noviszád, Jevrejska 12/1. emelet.**
— **Vracsarevics Darja sanzonestje.** Vracsarevics Darja, a noviszád-orszajeki Nemzeti Színház tehetséges művésznője, december 26-án este 9 órakor sanzon-estét rendez az „Olimpia” termében. A művésznő operett-részleteket, valamint szerb, angol, francia és német sanzonokat ad elő. Zongorán Obradovics zongoratanárnő kíséri. Az érdekes est iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Halálozás.** Palkovics Mátyás, a róm. katolikus hitközség alkalmazottja 64 éves korában Noviszádon elhunyt. Palkovics Mátyás aki már évek óta állott a hitközség szolgálatában, tegnap délután temették nagy részvét mellett.

— **Karácsonyi szüenidő a noviszádi fiugimnáziumban.** A noviszádi állami fiugimnáziumban a katolikusok és protestánsok részére a karácsonyi szüenidő december 23-tól 26-ig tart. A görög-keleti karácsonyi szüenidő január 5-én kezdődik s január 14-én jár le.

— **Leégett egy gabonarakár.** A bánáti Szárca községben az elmúlt éjszaka leégett Marok Ernő malomtulajdonos gabonarakára. A raktár a malom mellett épült és a tűz mintegy 6—7 vagon lisztet és búzát hamvasztott el. A mintegy 400.000 dinárt kitevő kár biztosítás révén megtérül.

Szépségápolás

a legmodernebbül felszerelt intézetemben, hajszálak, redők, szemölcsök végleges eltávolítása villanással. Hámlasztókurák. **Testmassape**, esti kikészítések. **Oodib** párisi kozm. szerek, ugyszintén saját készítményeim kaphatók. Olcsó bérletrendszer. Vidéki küldemények utánvétellel. JOVICIN OLGA kozmetikai intézete Noviszád, Laze Telečkog u. 14. Bejárat a Miletičeva (Kenyér) u. 19 sz. háznál is

— **Öt árva gyermek szomorú éhhalála a jassy-i országuton.** Bukarestből jelentik: Egy nemrégiben Bukarestbe költözött munkásembernek hét gyermeke, akik közül a legidősebb 14 éves, szüleinek a napokban történt elhalálozása után gyalog indult Jassyba, ahol a szülők testvérei ének. A hét gyermek közül csak a két legidősebb érkezett meg Jassyba, a többi öt utközben az éhségtől s fáradalmaktól meghalt.

— **A tegernsee-i német parasztszínház vendégszereplése Noviszádon.** Mint már jelentettük, a világhírű tegernsee-i német parasztszínház kedden, december 25-én kezdi meg vendégszereplését Noviszádon a „Szloboda” nagytermében. A rendkívül érdekes és változatos műsor a következő: Kedden délután 4 órakor (rendkívül mérsékelt helyárrakkal) „Der Dorfpfarrer” 3 felv. parasztszínháték. Este 8-kor: Der „Gewissenswurm” Anzengruber Ludwig 4 felvonásos parasztkomédiája tánc- és énekkel. Csütörtökön: Der Amerikaseppel vigjáték. Pénteken: „Musikantendirndl”, 3 felvonásos parasztkomédia tánc- és énekkel. Szombaton (bucsueldadás): Der Herrgottschnitzer von Oberamergau, Ganghoffer Ludvig parasztkomédiája.

Rádió-műsor

Vasárnap, december 23.

Zágreb. 11: Szimfónikus hangverseny. 17: Táncczene.

Budapest. 9: Hírek, kozmetika. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébánia templomból. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12.05: időjárásjelentés. 12.10: Szimfónikus zenekari hangverseny. 15.30: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióeladássorozata. 16.15: Rádió szabad egyetem. 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 17.30: Egy óra könnyű zene. 18.30: A. m. kir. Operaház Tristan és Isolda előadása. 19.40: Újévetverseny eredmények 22.45: Pontos időjelzés, sporteredmények. Utána a Británia nagyszállóból Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Bécs. 10.20: A Wiener Sängerknaben dalegylet hangversenye. 11: Szimfónikus zenekari hangverseny. 16: Délutáni hangverseny. 20.05: Fall Leo Brüderlein fein daljátékának előadása. 21.30: Esti hangverseny.

Berlin. 17: Szórakoztató zene. 19.30: Táncczene.

Prága. 12: Déli hangverseny. 16.30: Délutáni hangverseny. 21: Szent este. Hangverseny. 22: Táncczene.

Róma. 17: Szórakoztató zene. 20.45: Szimfónikus hangverseny.

Hétfő, december 24.

Zágreb. Népszerű karácsonyi hangverseny. 21: Karácsonyi zene.

Budapest. 9.15: Délutáni hangverseny. 9.30: Hírek. 9.45: A délutáni hangverseny folytatása. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés, hírek. 12.20: Temesváry—Kerpely—Polgár trió hangversenye. 13: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállás jelentés. 14.30: Hírek, élelmiszerárak. 16: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállás jelentés, hírek. 16.30: A Rádió karácsonya. 1. Harangszó az Egyetemi templomból. 2. Karácsonyi legenda. Magyar regős minisztérium írta Farkas Jenő. Bevezetőt mond a szerző. Rendezi Hegedüs Tibor a Vig Színház rendezője. Karácsony estjére való tekintettel a Stúdió ezen a napon további műsört nem ad.

Bécs. 11: Délutáni zene. 17.50: Délutáni hangverseny. 20.45: Esti hangverseny.

Berlin. 16.30: Délutáni hangverseny. 22: Karácsonyi dalok.

Prága. 11.15: Gramofón hangverseny. 12.30: Gramofón hangverseny.

Róma. 17.30: Filharmónikus hangverseny. 20.45: Oratórium est.

SPORT

Ma délután 2 órakor:

JUDA MAKKABI—NAK, karácsonyi serlegmérkőzés

NAK pálya — Biró: Zsivánovics

Az idei serlegmérkőzések első küzdelmére — mint hírlík — komoly munkával készültek az érdekelte egyesületek. Az időjárás gondoskodott róla, hogy csuszós, behavazott pályán trenirozhassanak a csapatok és többé-kevésbé hozzászokjanak a talaj különleges következményeihez. Sajnos, a közönség számára nem csekély mértékben szokatlan dolog az, hogy fagypon alatti hőmérséklet mellett nézze végig a futballmérkőzéseket. Valószínű azonban, hogy a „drukk” okozta felhevülés ellensúlyozza a külső hideget, meg aztán jó, meleg lábtakaróval ki lehet bírni az egészséges időjárást arra a csekély kilencven percre.

A játék, az előjelekből ítélve, méltó lesz a serlegmérkőzések ünnepi jelentőségéhez. Tekintettel a mérkőzés jelentőségére, a csapatok legjobb tudásukat viszik a küzdelembe és indokoltan látszik a remény, hogy az ünnepi mérkőzés incidens nélkül, valóban ünnepi keretek között fog lebonyolódni, hiszen a két csapat egymással szembe küzdelme mindig megmaradt a sportszerűség határain belül. A saját pálya előnye és a legutóbbi formajavulás a NAK győzelmét igéri, de csak komoly, nehéz küzdelem árán és a legjobb esetben egy-két gólkülönbséggel.

Az Achilles kerékpáregylet ma, vasárnap délelőtt 9 órakor vigalmi ülést tart az egylet helyiségében. Az egyesület ezuton is meghívja a város sportközönségét a Laza Koszticsucca 22. szám alatt levő helyiségben rendezendő Szilveszter-estje.

Nyugtázás. A folyó évi december hó elsei állami és jubiláris ünnepek estjén megtartott táncmultságok rendező bizottsága a mulatságok tiszta jövedelméből 150 dinárt utalványozott ki a Baeszkogradistei Atletikai Klub részére. Fogadjon a rendező bizottság a klub vezetőségének ez uton is hálas köszönetét.

Adományozás. Naesa Mátyás baeszkogradistei születésű, jelenleg noviszádi cipészmeister a Baeszkogradistei Atletikai Klub részére egy pár futballecipőt küldött. A jószívű sportmecenásnak a klub elnöksége hálas köszönetet mond.

Radnieski hírek. Felhivom a következő játékosokat, hogy szerdán délután fél két órakor felszereléssel együtt a Karagyorgye pályán jelenjenek meg: Milutinovics, Hacker, Sebők, Bauer, Valent I., Bányi, Grünberg, Mandics I., Mandics II., Gruics, Weisz I., Rápoti, Lenhard.

Madame! Ne feledkezzen meg a

„Poudre Mon Parfum”-ról

BOURJOIS, PARIS

APOLLO
december
23-án

JOE MAY
világraszóló
alkotása

Hazatérés

Hatalmas, szivreható dráma 10 felvonásban.

2 órás műsor!

Rendes helyárrak!

GRAFOLOGIA

***
Rovatvezető: Winterry Alfréd

„KUNST“: Erősen stílizált írás. Oly jellem, mely mást szeretne mutatni, mint amilyen a valóságban. Külsőségekre és formákra sokat ad. Önben forró lélek lakik, sok igyekezettel. Alkalmazkodni tudó természet. Céljait nem segíti elő kitartással és kellő türelemmel. Tehetséges, törekvő jellem. Tiszta és helyes életfelfogással. Többé-kevésbé ki van fejlődve Önben az uralkodni vágyás, nem önző, küzdő, harcoló természet.

„EGO“: Nagyon kedves és szeretetreméltó, engedékeny. Fellépésében tekintélyt kereső. Nagyon megfontolt. Egyszerű és kedves cselekedeteiben. Kevés akaraterevével rendelkezik. Nem érzéketlen az eseményekkel szemben. Meglehetősen érzékeny, de ezt igyekszik eltitkolni. Csalódott. Mélyérzésű, magát felreismertnek tartja, ami sok keserőséget okoz Ön-önmagának. Kiszámíthatatlan. Nincs önállósága. Mélyérzésű és kedves jelenség.

PUBI 10. Nem mélyen érző természet, gondolatai nem mélyen járók, felületes, gyenge intelligencia, egyszerű, primitív jelenség.

„HAMUPIPÓKE 40“: Képzelőtehetsége játszi sok forr Önben, kivitelre törekszik, nem fog ez végzete lenni? Nem fogja majd ennek az erős képzelődő természete jellemét esetleg károsan befolyásolni? Az elkövetkező három év Önre nagyon érdekes dolgokat fog hozni. Érzéseiből többet árul el, mint amennyit saját érdekében is szabadna.

„SZERETNEK JÓ LENNI“: Részleteiben zárkózott természet, ahol az érzések mélyen alatta járnak az értelemnek. Ritkán megelégedett, mindig fellengzős és sohasem törődik a dolgok lényegével. Szomorú múlt; a jelenben sok csalódás. Primitív életet él. Őszinte. Csak akkor objektív, ha saját magáról van szó — másokkal szemben szubjektív érzésű.

„SZEPI“: Kérését nem teljesíthetem, mivel lehetetlen dolgot kér tőlem.

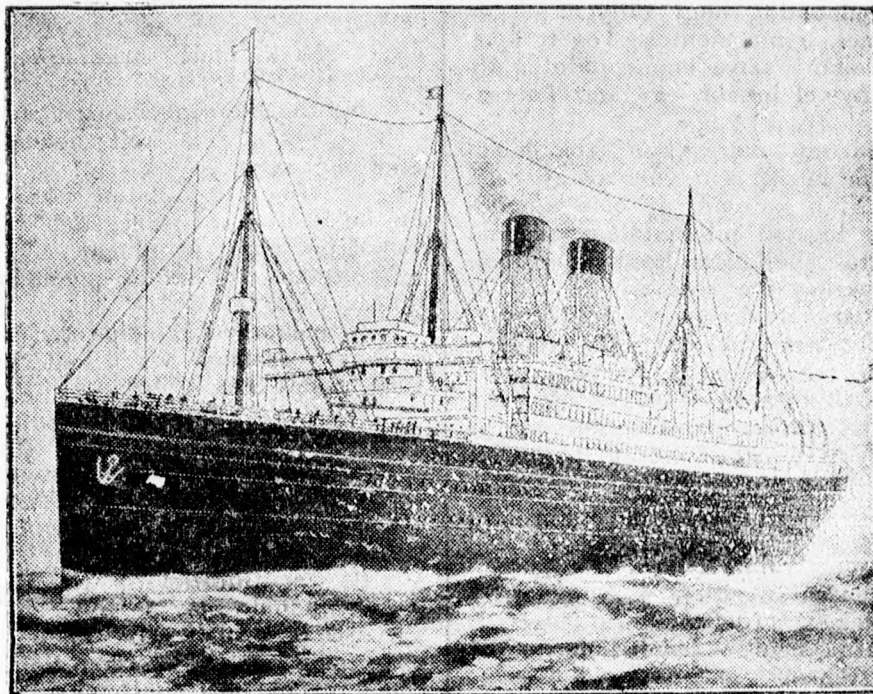
Grafológia

Jelige: .....

****

Miklas, az osztrák köztársaság új elnöke családjában.

A 21.000 tonnás Celtic óceánjáró az ír partokon zátonyra futott és elpusztult.

**Szép és hasznos ajándékot hoz,
Ki Wimpassing hócipőt ajándékozik!**

WIMPASSINGI

szürke, beige és fekete divatszínekben.

Kérjen kifejezetten Wimpassing gyártmányt a vörös csillag-jeggyel.

Az ítélet napja

Regény a szegedi árvíz borzalmairól

(19) Irta: ÁBRAI KÁROLY

Ezt a könyvecskét is elhozta magával s komornájának adta megőrzés végett, ki azt, miután biztos zárószekrénye nem volt, mindig magával hordozta.

Igy már bizonyos, hogy senki el nem lophatja.

Az uccákon látott ő csónakokat, pontonokat lerakva.

Egy ilyet akart vinni úrnője kiszabadítására.

De azok már a vész első pillanatában igénybe lettek véve.

Amikor és ahol ő azokat kereste: már többé nem voltak találhatók.

Futva ment a belvárosba.

A városháza előtt is látott ő több vas-pontont kirakva, azok közül egyet bizonyosan fölfogadhat vagy nyerhet jó pénzért, főképp ha megmondja, hogy milyen sürgős esetben s kinek a megmentése végett kéri.

Még a pogány szíve is megindulna ily esetben, mennyivel inkább egy igaz keresztényé.

Hanem bizony már akkor azok közül a vaspontonok közül sem volt avagy csak egyetlenegy is; a katonák az első ágyulósra a vész legelső pillanatában azonnal kocsikra rakták, vállakra szedték s mentek amerre vezényelve voltak.

A felső város felé.

Az a városrész fekszik legmélyebben. Oda kelle lő helyen a segítség.

Mikor Agatha nagy rémülve és sirva elpanaszolta a vízvész-bizottságnak úrnője veszélyes helyzetét, azt mondták, hogy hát csak siessen vissza, a csónakok, dereglyék, pontonok legnagyobb része éppen oda van irányva.

Szólítsa meg valamelyiket, bizonyosan megfogják menteni úrnőjét.

Agatha kezeit tördelte.

— De hátha nem akarnak jönni? Mit tegyünk én Istenem?

Egy virrasztásoktól sápatag ifju oda lépett hozzá.

— Jöjjön! adok kegyednek egy névjegykártyát, ezt mutassa meg a legelső ponton vagy csónak vezetőjének.

A kártya hátára ezt írta:

„Rendelem, hogy e névjegy felmutatóját a legelső ponton, csónak vagy dereglye fölveggye, s menjen vele tüstént egy oeteg nő megmentésére.“

A komorna megfordította a névjegyet, a tulsó lapon ezt olvasta finom litografirozott betűkkel:

Pállfy Ferencz, kir. tanácsos, polgármester. Szeged.

A komorna, mielőtt a polgármester észrevehette volna, megcsókolta kezét.

— Köszönöm! Ezerszer köszönöm! A jó Isten fizesse meg nagyságodnak. — Azzal sietve futott le a lépcsőzetten.

Most már nem kételkedett, hogy vihet segílyt szeretett úrnőjének. Mert nem csak szerette, de az imadásig rajongott úrnőjéért. Életét áldozta volna érte.

A polgármester egy. rendeleteit váró városi cselédhez fordult.

— Látta kend Mihályt ezt a lányt?

— Igenis láttam.

— Siessen, érje utól s a legelső csónakba vagy pontonba ültesse bele, aztán menjenek az általa megnevezett házhoz. Ne késsék! Gyorsan öreg!

A szolga mégis csak állott.

— Miért nem megy hát? Nem hallotta?

— Igenis hallottam. De a víz nagyon nő. Attól tartok, hogy otthon is szükség lenne rám.

— Arra még ráérünk. Azt tegye amit mondtam.

— Megyek már nagyságos polgármester ur!

És valóban igyekezett is a leányt utólérni s ha ez neki mégsem sikerült, annak

éppen nem ő volt az oka.

Mihály ugyanis a legrövidebb utat választotta, míg ellenben Agatha kevésbé lévén itt jártas, más uccán sietett vissza. Futva-futott.

Nagy sietésben sok emberrel találkozott, kik mind arról a tájról jöttek, ahová ő törekedett.

Egyet ezek közül, ki hátán lepedőbe kötött batyuval, kezén kis gyermekét vezetve, nagy sietve igyekezett a belváros felé, megszólította:

— Honnan oly nagy sietve?

— Ahonnan az Úr haragja elkergetett. Az egész felsőváros már a tenger alatt van.

— A Bárka ucca is?

— Bizony! Az még mélyebben fekszik, mint a miénk. Nincs ott már élő lélek.

Agatha csaknem összeomlott e szörnyű hír hallatára.

— Ott hagytam az úrnőmet! Mi történt vele! Szent Szűz, segíts meg!

— Bizonyosan megmentették.

— Mozdulni sem bír ágyából.

A menekülő vállat vont.

— Az történt, amit az Isten akart. De én is sietek, mert sarkunkban a veszedelem.

Agatha kétségbeesetten sikoltzott.

— Nekem oda kell mennem, ha elvesszek is.

— Akkor a jó Isten vezérelje, hugom. Én majd csak „Új-Szegeden“ akarom magamat pár napig meghuzni.

Agatha a rémület gyorsaságával futott lakásuk felé.

Nem messze haladhatott. Az előtte fölcsilámló zavaros víz jelentette, hogy tovább menni nem lehet.

Halálos szorongásban volt.

Dehát mit tegyen? Kihez forduljon?

Azt hitte egyébként, hogy a grófnőt azóta már kimentették. Csak nem hagyták ott a hullámsírban elpusztulni?

A víz pedig nőttön-nőtt, rohamosan.

Itt találta meg őt Mihály, a polgármester eselédje.

— Régen keresem, hugom, — szólította meg. — Gondoltam különben, hogy ennél tovább már nem mehet.

— Mit tegyünk, én Istenem?

— Majd mindjárt keresek valakit, aki elvigyen bennünket.

Néhány pillanat múlva meglátott egy kis rozoga csónakot, melyben két ember evezett.

Teljes homály volt, de azért mégis fölismerte őket. Az egyik komája volt. Tamás, a tiszai halász, Tápérol.

— Jöjjenek közelebb kelmetek, koka! — kiáltott rájuk.

— Előbb egy kis sietős utunk van. — kiáltott az egyik vissza.

— A mienk még sietősebb.

— Csak egyet fordulunk. Várjon kelmed, Mihály komám, itt addig, mindjárt visszakerülünk.

— Egy csapást se tovább, koma. A polgármester ur parancsolta így. Itt az irás, nézze meg.

A szegedi polgármester nagy hatalom. Meghajlik előtte az egész város lakossága.

— Hátha ő kigyelme a polgármester parancsolja, az más! Fordíts egyet, fiam, a csónakon. Majd csak oda is eljutunk, ahová éppen akartunk menni.

Mihály gazda, míg a csónak feléjük közeledett, műértőleg látszott azt vizsgálni. Maga is halász volt azelőtt.

— A legrosszabbal van itt! — morgogta, — hogy az Isten akárhová tegye azt az ócska teknőt. Régen föl kellett volna már tüzelni.

— Hopp! Itt vagyunk hát! — mondotta Tamás, midőn a csónak közelébe megállott.

— Látnám, — felelt rá Mihály. — Hát aztán hányat bír meg ez a gyöngés lélekvesztő?

— Gyöngés? hm... Látszik, hogy régen nem bánt ám kelmed ilyenféleképp...

— De nem ám! — felelte Mihály.

— Hat-nyolc emberrel a legnagyobb szélben is neki merek menni a Tiszának.

— Istenkisértés biz ez. De hát ha nincs jobb.

— Mind el van foglalva, még ha egyszer annyi volna is.

— A „hercegnőt“ tán eladta kelmed, koma?

A csónakok egynemelyikének neve van. A „hercegnő“ egy nagy, kitünő szerkezetű ladik neve volt.

— Nem biz én, koma, hanem tudja, az olyan, hogy a gyermek is könnyen el tud vele banni. Az asszony meg a kisleány járnak most rajta. Van munka elég. Csak a jó Isten legyen velünk.

— Hej, de éppen az hagyott el bennünket, — zúgolódott Mihály.

— Soha sem hagyott 'biz' at! Hanem hát, hogy már nagyon elkevélyedtünk, ránk esördít haragjával. Baj 'biz' ez, de hát látam én már ennél nagyobb veszedelmet is Budapesten 1835-ben. Amikor még csak s-hanc gyerek voltam. Hová is menjünk hát?

— A Bárka-uccába, 15. szám alatti házba.

— Hej aki áldóját... Itt az öreg szájára ütött a kezével. Ejjnye no, majd, hogy el nem szoltam magamat. Az nagyon mélyen fekszik. Több mint öles lehet ott már az áradat.

— Mindegy, az a parancsolat.

— Értem. Nem is huzódom tőle. Csak azt mondom, nincs már nekünk miért oda menni.

— Ismeri kelmed a Nagy István uram házat?

— Hát hogyné ismerném.

— Oda kell mennünk.

— Hát meglehet, hogy az meg áll. Új épület, téglalapja van. Emlékszem, amikor készült. Talán három esztendővel ezelőtt. Akkor is mondtam, hogy kár, amiért legalább a falakat is nem téglából rakják. Most hire se lenne ott a bajnak. Ne evezzen olyan gyorsan, — fordult most a fiához. — látod, már. Ha valamelyikbe beleütődnek, könnyen fölbillenne ez a gyöngés teknő. Itt hogy mindentelé gerendák uszkálnak itt van már az ucca, ni. Hanem rendes uton nem lehet bejutni, mind a két szöglethez le van omolva. A sok törmelék meg gerenda eltorlaszolja az utat. Jobbra tarts egy kicsit te, Pista. Itt a Sándor János telken át-mehetünk. Ott lesz mindjárt a tulajdonos a Nagy István uram háza.

A csónak a Tamás gazda által kijelölt irányban haladt.

Agatha reszketett a félelemtől. Mi történt úrnőjével? Szemei a ködös sötétségben hasztalan igyekeztek áthatni. Nem látott mást, mint romokat mindenfelől.

— Itt volnánk, — szólott Tamás, megállítva csónakát.

Nagy István uram háza részben már össze volt omolva. A nehéz cserepes fedélzet mint súlyos sarkó borult a romokra.

— Evez csak lassan, kerüljük meg az egész épületet, — mondta a hajós fiához.

Tamás gazda több helyen meg-megállott, belekiáltva a romokba.

— Ha hó! Van-e ott valaki?

Csak a szél sikoltása volt rá a felelet. Ötször-hatszor ismételte ezt. Előlről-hátulról és minden oldalról. Sehonnán sem kapott választ.

— Hát itt már nincs mit keresnünk, hogy megtettük, amit parancsolt. De megmondhatja, komám, a polgármester ur bizony mind hiába. Ha volt itt élő, azt elvitték innen. Ha nem, az már viztakaró alatt alszik. A szent Szűz és angyalai fogadják be lelkét.

Mihály gazda is megemelte kalapját. Keresztet vetett magára, valami üdvözlőgy-félet morgogva.

— Evezz no vissza! Hiába kellett ezt a nagy utat tennünk, — békétlenkedett Tamás.

— De ha ugy volt parancsolva.

— Hát mi megtettük. Vigyázva, fiam.

Folytatása következik.

SULYOK - FEST - TISZTIT

Minta után pontosan festek. - Gyászruhák festése 24 óra alatt. Feltűnő olcsó árak. - Plissirozát vállalok. - Futoska utca 12.

1928 December 22

A dinár árfolyamai

Budapest 10.02-10.08, Bécs 12.41-12.47
Prágában 58.75-59.25, Berlinben 7.30-7.32
London 276, Trieszt —.

Zürich

Páris 20.295 London 2516.50 Newyork 518.40, Brüsszel 72.19, Milánó 27.155, Madrid 84.50 Amszterdam —, Berlin 123.66 Bécs 73.07, Stockholm 138.95 Oszlo 138.425 Kopenhága 138.525, Budapest 90.425, Szófia 3.7475 Prága 15.36 Varsó 58.175 Beograd 9.12 Athén —, Sztambul —, Bukarest 3.125, Heisingfors 13.08

Olékgol terménytőzsde

Buza alig tartott. December: 115—, Március: 118³/₄, Május: 121¹/₄. Tengeri tartott Decemb.: 84³/₈, Márc.: 87⁷/₈, Május: 90⁵/₈ Zab tartott. December: 48—, Március: 47⁵/₈, Május: 48³/₄. Rozs alig tartott. December: 101¹/₂ Március: 104⁷/₈ május 107³/₄.

Noviszádi terménytőzsde

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bacsikai 79—80 kg-os, k. d. kötés 237.50—240, felső bacsikai k. dupl. kötés 237.50—240, bacsikai Tisza 79—80 kilogr. dupl. kassza kötés 237.50—240, bánáti 79—80 kg-os kassza dupl. kötés 232—234, bánáti, 79-80 kg-os l. k. d. 234—236 dinár. Arpa, bacsikai 65 kg. k. d. kötés 252.50—257.50, bacsikai tavaszi, 68-69 kg-os k. d. kötés 280—290, szerbiai 63-64 kg-os k. d. kötés — — —, bánáti 65 kg-os kassza d. kötés Baranyai tavaszi 71-72 kg-os k. d. — — — Zab, bacsikai kassza dupl. kötés 240—245, bánáti, kassza duplikát kötés 235—240, szeremi kassza dupl. kötés 240—245, szlavóniai kassa dupl. kötés 240—245— dinár. Rozs, bacsikai, kassa dupl. — din. Tengeri: bacsikai kassza d. 237.50—242.50, szeremi, II. kassza dupl. kötés 260—262.50, szeremi I, kassza dupl. kötés 247.50—250, szlavóniai száraz, k. dupl. kötés — — — Buzaliszt, bacsikai gg és g d. k. kötés 342.50—352.50, bacsikai 2 sz. kenyérliszt d. k. kötés 322.50—332.50, bacsikai 5. sz. kenyérliszt d. k. kötés 302.50—312.50, bacsikai 6 sz. kenyérliszt k. d. kötés 265—275, bacsikai 7 sz. kenyérliszt k. d. kötés 255—265, bacsikai 8 sz. takarmányl. k. d. kötés 205—215, Buzakorpa bacsikai, jutazsák d. k. 175—180, szeremi jutazsákban, d. k. 175—180 dinár, bacsikai, jutazsák I-V., d. k. kötés — — — Bab, fehér bacsikai, kassza duplikát kötés — — — din. Burgonya, fehér szloveniai k. d. kötés 115—120. Széna, fco bacsikai állomás k. dupl. kötés 115—117.50

Irányzat: változatlan.

Forgalom: 22 vagon buza, — bab, — zab, 21 tengeri, 3 liszt, — széna, 1 korpa, — árpa, 1 burgonya.

Budapesti határidős terményzárlatok
Irányzat: tartott, tengeri szilárd. Forgalom: csendes. Magyar buza márciusra 25.20—25.30 májusra 26.18—26.20 Magyar rozs márciusra 24.30—24.32, májusra 24.90—24.92. Tengeri májusra 28.78—28.80, júliusra 28.74—28.76.

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMÁN SÁNDOR.

VIZBEN MOSHATÓ

glacé és szarvasbőr kesztyűk.
FISCHER J. és FIA, NOVISAD
Kralja Petra ul. 23.

APRÓ HIRDETÉSEK,

ugy hétköznap, mint vasárnap.
Egy szó 1 dinár, NAGY BETŐS 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

Eladó

Verbáson pékség lakással eladó, vagy kiadó, borbélyműhelyé átalakítható, Tábori György vendéglője mellett. 4341

UJ HÁZ vendéglő helyiséggel és engedéllyel eladó. Szvetozár Bekvalac, Temerin u. 6. 4318-2

Kereslet

Egy tanuló leányt és fiut felvesz Thuro és Kolarov könyvkötészetére Jermenska u. 5. balra az udvarban. 4340

Rövid, jókarban levő zongora megvételre kerestetik. Címek Schmolka hirdetőirodába adandók le. 4306-1

URISZOBA jó állapotban megvételre kerestetik. Ajánlatok Novisad, Postafiók 199. 4327-1

Kiadó

LAKÁS, mely áll 3 nagy szép és száraz uccai szoba, előszoba, konyha és speizből, összes mellék-helyiségekkel, uri család részére, február hó 1-re kiadó. Csak olyanok pályázzanak, akik állandóan

Keresünk

német gyorsírónőt

szerb-magyar nyelvismerettel, aki írógépelni perfektil tud. Bemutatkozás személyesen az okmányokkal együtt. Braća Mirosavljevics, Novisad, Pašičeva ulica

PARFÜMERIÁT
KOSMETIKÁT
és higiénikus cikkekét
csakis

BRAĆA MARER

cégnél,
Novisad, Kr. Petra 15.
vásároljon, mert ez a legnagyobb és legortirozottabb raktár. Legszolidabb kiszolgálás. Mélyen leszállított árak. Legnagyobb választék karácsonyi és újévi ajándékokban.

Szerb-német levelező

gyorsírástudással, nagyobb vállalatokhoz kerestetik. Ajánlatok „Biztos állás” jellegre Kardos hirdetővállalathoz, Novisad kéretnek

Kitűnő szeremi és dalmát

Borok

szeremi fehér lit. 7—9 din. Siller 10—12, vörös véreerősítő dalmát 15—Prosek 40—, Karlocal ürmös 18— dinárért kaphatók

Malcsics István
Zeljeznicka u. 44.

Uj modern zongorák

Dinár 15.500
Pianinók 13.500
részletfizetes mellett

Raab Károly

és fia cégnél Sombor
Állandó nagy raktár elsőrendű világmarkájú zongorákból, mint:
Steinway Sons, Bösendorfer, Förster, Gors Stallmann, Lauberger, Stigl Erste Produktiv, Stelchammer stb.

Egy 3 méter magas aranyozott Salontükör állványon és egy 3 magas cseh gyártmányú szürke cserépkályha eladó. Futaki ucca 100.

HIRDETÉSEKET

felvesz
A DÉLBÁCSKA
kiadóhivata
Novisad, Kralja Petra 30

Zongora, citera, orgona

javítás és preciz hangolás.
Zseljeznicka ulica 39 alatt
SCHADE hangszerkereskedőnél eszközölhető

Évi közgyűlés

Novisad I. és II. negyedi
tehenész gazdák
folyó hó 26-án, karácsony másodnapján tartják rendez évi közgyűlésüket Egres ucca 36 alatt. Tárgy: Évi elszámolás, esetleges indítványok. Elnökség

Hölgyek! Urak!

Karácsonyra

Fluk! Lányok!

RÁDIÓ T

rádióalkatrészeket vagy kizárólag

„AUDION” Dipl. Ing. KUN MIKLÓS, Novisad

Kralja Petra u. 30. (Kath. hitközségi épület I. emelet)

vásároljon

mert elsőrendű minőségűt és olcsón csak ott vásárolhat.

Nézze meg! Vételkényszer nincs. Hallgassa meg!

Naptár árusok!

1929-re

a **DÉLBÁCSKA**
a **KIS SZENT TERÉZ** **napptár**

megjelent és mindenütt kapható. **Ára 10— Dinár.**
Megrendelhető a

„Délbácska” kiadóhivatalában
Novisad, Kralja Petra ul. 30. I. emelet

Csak
EGYSZER
próbálja meg
A
SOA
CRÉMET

Prima szerémi
fehér és vörös

Bor

literenként 10 dinár-
ért kapható a
Botos vendéglőben
Futaki ut 94

Lakás

két szoba, konyha, eke-
kamra, fűskamra kiadó,
továbbá több ablak és
ajtó, valamint 4 1/2-5
kvm. akácfa eladó. Ér-
deklődni Schirsinger
Viktornál, Futaki ut 72

Karácsonyi és újévi ajándék

1928. dec. 31-ig 20%-al az eredeti áron
alul árusítom a raktáron levő kész férfi-
és gyermekruhát.

Ne mulassza el senki ezt a kiváló alkalmat

Továbbá ajánlom igen t. vevőimnek gazdag
raktáromat valódi angol divatszövetek-
ben, télikabát, raglan, mikádó, sport-, uc-
cai-, estiruhák, egyes nadrágok részére,
melyeket 1928. dec. 31-ig készízetés elle-
nében 10%-al a szabott áron alul árusítok
JASA WIEGENFELD, Novisad, Kr. Petra 13

Uj söröző és étterem Petrovaradinban!
Van szerencsém Petrovaradin és Novisad t.
közönségét értesíteni, hogy Petrovaradinban a Dr.
Paulović ur féle házban (Bana Jelačića u. 28. a
gyógyszeriárral szemben)

„ASTORIA” éttermet és sörözőt
nyitottam. Ez alkalommal kérem volt „Stražilovo”
kerti t. vendégeimet, hogy az újonnan megnyitott és
teljesen átalakított éttermemben is látogatni szives-
kedjenek. Két nap konyháról, italokról és gyors ki-
szolgálásról gondoskodtam. Minden pénteken este
6 órától hal, malacpecsenye, csevapcicsi és razi-
nyicsi kapható. Weifert féle világos és karácsonyi
barna ala Salvator sör. Elsőrendű zene. Tisztelettel
**Milošević Joso, „Asztoria” étterem és sör-
öző vendéglője Petrovaradin.**

Eladó!

1 és 2 éves gyök. szőlőoltványok 28 faj-
ban többféle alanyon, továbbá sima és gyö-
keres Rip. Portális, Rip. Rupestris, Mon-
ticola, Rip. X Berlandieri, Aramon és
Mourwedre, továbbá sima és gyökeres ha-
zai vesszők. Tölgy, fenyő és más erdei fa-
csemeték, vadrózsa-alanyok, akác és Gle-
dichia csemeték, valamint szőlőkarók nagy
mennyiségben.

Arjegyzéket ingyen küld:

Tóth János

Abaujszántó. Jászai tér 25. szám

HALLÓ!

Itt rádió Telefunken!!

Ha családjának örömet és szórakozást akar szerezni, úgy
karácsonyi ajándéku csakis Telefunken Rádiót
vehet. Ugy árban, mint hangtisztaságban felülmulhatatlan.
Véteikényszer nélkül hallgassa meg a legújabb készüléket,
mely akkumulátor és annodbattéria nélkül működik

KRAUSZ SAMU Novisad, Kr. Petra 7. a Jugoslav Siemens
(Telefunken) novisadi képviselője és lerakata

HALLÓ!

Olvasssa el! Végeladás!

Újévi és karácsonyi ajándékok bevásárlása alkalmával min-
denki használja ki a mindennemű kézműruk végeladási árait

DUŠAN S. MONAŠEVIĆ Novisad, Kr. Petra u. 25

A legnagyobb meglepetés

karácsonyestire egy
szép csillár. Ne az ol-
csó ár, hanem a cél-
szerűség döntőn, ha
csillárt választ. Csak
a mi dus raktárunk-
ban találja meg fel-
tétlenül, amit óhajt, s
ezért még ma néz-
zen be hozzánk.

RELAIS

Villamosági gyár r.t.
Novisad,
Kralja Alexandra u.16

HA SZERET...

jól öltözködni a legújabb divat szerint, akkor
vegyen szövetet és rendelje meg ruháját
WEBER KÁROLY uridivatszabónál, Postan-
ska u.16. Nagy raktár angol szövetekben. A
kuiai szövetgyár lerakata.

Téli szükségletre

elsőrendű étkező

Burgonya

100 kg. á Din. 160.— Házhoz szállítom

A. SIMON Novisad Ustavska ul. 41.

Slaveks - Furniok

legjutányosabban beszerezhetők

SLAVEKS D. D. **LUDWIG HUBERT I SIN**
za šumsku industriju **NOVISAD,** Cara Dušan-
ZAGREB-BROD n/s ul. 33. Poštanski pretinac 25

Euphosil Paraffin Terapia

Dr. UZELAC szanatórium
épületében, Novisad dunapart

Külföldön és belföldön elismert német módszer
szerinti Euphosil Paraffin Terapia felülmulha-
talan eredményt mutat fel reuma, közvény,
ischias, lumbago, fagyás és neuragi us fáj-
dalmak esetében. Legbiztosabb sikerrel alkalm-
mazható az euphosil paraffinos pakolás fo-
gyasztás esetében, úgy az egész testre, mint
annak egyes részekre.

Biztos eredmény. Ugy a szívre, mint a szer-
vezet egyéb részére teljesen ártalmatlan.

Szöbell felvilágosítással, prospektussal szívesen
szolgál az intézet.

Zsák
Ponyva
Zsineg
eredeti gyári árban.
Afrik
Lószőr
Gyári lerakat
Takarók
Halászati
cikkek stb.

Schiff Ábrahám
Novisad,

zsák és ponyva
kölcsönző intézet
Tel. 24-03. Telegr:
Jutešif. Fiók: Beo-
grad - Sava. Kérjen
ajánlatot!

SZÖNYEGEK
perzsa, plüsek stb.

BŐR
KLUBGARNITURÁK
SZALONGARNITURÁK
Modern fűles fotelok

FÜGGÖNYÖK
otomántakarók

BUTOR
Komplett
HÁLÓK
EBÉDLŐK
URISZOBA
KONYHÁK
VAS és RÉZ
BUTOR
Versenyen
kívüli árak

Karácsonyi ajándéknak alkalmas
BABAKOCSIK **HOLLÁNDEREK**
gummikerékkel, **BICIKLI**
összecsatukható, gummikerékkel
Din. 179.—

Tekintse meg újonnan épült modern áru-
házunkat, vételkötelezettség nélkül
KRAUSZ EDE, NOVISAD
Kralja Aleksandra u.24
Telefon 20-24

LINOLEUM
OLASZ
NÉMET és
ANGOL
gyártmány a
legnagyobb
választék
—
Az ország
egyedüli és
legnagyobb
speciális
áruháza

KONRATH D.D. SUBOTICA

3 Rádió minőség

1. Jó
2. Jobb
3. **„Saba,**
a legjobb 4 lámpás Rádió

KURTZ KORNÉL, NOVISAD
Željeznička 94. — Telefon 27-89.